

Skub !!!

DKP • Information • Debat • Aktivitet

NR. 3 • AUGUST 2020

*Læs inde i bladet:
Nyt fra ghettofronten side 4
Ruslands folkehøring side 9*

Indholdsfortegnelse

Beboerne smides ud af deres boliger	4
Det nye Frihedsmuseum er åbnet	6
Ruslands »folkehøring« og venstrekræfterne	9
DDF Korea – myte og realitet	12
Træfning, oktober 1657	15
DKP	18
Imperialismen er kapitalismens sidste stadium	19
Cuba fordømmer terrorisme og politisk manipulation	23
Bøger	25
Kunst	28
Film	30

Hvis du flytter

eller af anden grund skifter adresse, så husk at meddele det til Skub's ekspedition på dkp@dkp.dk, tlf. 33916644 eller post-adresse Frederikssundsvej 64, 2400 København NV! På forhånd tak.

Redaktionen

Kontingentsatser i DKP

Medlemmer med årsindtægt
under kr. 150.000: Kr. 200 pr. kvartal
over kr. 150.000: Kr. 450 pr. kvartal

Bank 1551 0009889744
Giro 9889744 (+01< +9889744)

Forsidebilledet: Under coronakrisen. Foto: Ian Matt

Skub nr. 3 august 2020

Udgivet af Danmarks Kommunistiske Parti
Frederikssundsvej 64, 2400 København NV
Tlf.: 33 91 66 44
www.dkp.dk
E-post dkp@dkp.dk
Giro/bank (1551) 5 00 27 53

LaserTryk, Århus

Ansvarshavende redaktør:
Henrik Stamer Hedin

Synspunkter fremsat i signerede artikler dækker ikke nødvendigvis redaktionens eller partiledelsens holdning.

Skub udkommer 4 gange om året.
Årsabonnement: Kr. 200

Deadline næste gang den 29. oktober 2020

Bladfonden april kvartal samt juli måned 2020

April

Bjarne Rasmussen, Roskilde	kr.	100
Erna & Per Eriksen, Søborg	kr.	200
Mik Thetmark, Gjerrild,	kr.	200
I alt	kr.	500

Maj

Bjarne Rasmussen, Roskilde	kr.	100
Agnes Ruben, København N	kr.	100
Anders Kristensen, København N	kr.	100
Steen Louis Hansen, Slagelse	kr.	300
Leif Holger Lund, Vollsmose	kr.	1.150
Erna & Per Eriksen, Søborg	kr.	200
Henning Jakobsen, København S	kr.	100
(Salg af <i>De Forbandede År</i> i Kalundborg)		
Gerhard Wehlitz, Hillerød, Hovedstaden	kr.	1.500
Claus Johansen, Korsør	kr.	110
Steffen Schjørring, Helsingør	kr.	100

I alt kr. 3.760

Juni

Bjarne Rasmussen, Roskilde	kr.	100
Henning Jakobsen, København S	kr.	100
Lilli Swing, Blokhus	kr.	200
Birthe Hansen, Skovlunde,		
Til minde om Hans	kr.	200
-, støtte	kr.	100
Jørgen Bruno Jensen, Frederiksberg C	kr.	100
Erna & Per Eriksen, Søborg	kr.	200

I alt kr. 1.000,-

April kvartal i alt kr. 5.260

Juli

Jens Fransen, Slagelse	kr.	150
Bjarne Rasmussen, Roskilde	kr.	100
Agnes Ruben, København N	kr.	100
Hovedstaden, distriktskonferencen	kr.	1.387
Erna & Per Eriksen, Søborg	kr.	200
Henning Jakobsen, København S	kr.	100
Lilli Swing, Blokhus	kr.	200
Jørgen Bruno Jensen, Frederiksberg C	kr.	100
Steffen Schjørring, Helsingør	kr.	100

I alt kr. 2.437,-

Bidrag til DKP's bladfond kan indsættes på giro 5 00 27 53 (+01< +5002753) eller bank 1551 0005002753.

Lånte fjer

Da negerslaverne i USA blev frie efter sydstaternes nederlag i den amerikanske borgerkrig, måtte de for at overleve udbyde deres arbejdskraft på det frie arbejdsmarked. De frigivne slaver kom i et konkurrenceforhold til hvide arbejdere, hvorefter mange var flygtet fra elendigheden i Europa og ikke var tilbøjelige til at lade deres drømme spille sig af hænde af en flok sorte abekatte.

For de forhenstående slaver afløstes slaveriets lænker af lønarbejdets lænker, dvs. nødvendigheden af at sælge sin arbejdskraft til den, der ville (og kunne) betale. Dette vilkår havde de nye sorte arbejdere fælles med de »gamle« hvide. Men dertil kom, at slaveriets lænker i høj grad hang ved; der skulle gå et fuldt århundrede, før de forhenstående slaver i realiteten blev ligeberettigede borgere, før »segregationen« (raceadskillelsen i f.eks. offentlige transportmidler) blev afskaffet, før de sorte reelt fik adgang til uddannelse og til politisk magt. Og meget af de gamle racefordomme hænger stadig ved: Sorte er »dumme«, »dovne«, »kriminelle« osv.

Racismen og racediskriminationen i USA har sin klare baggrund i den kapitalistiske klasseundertrykkelse. Derfor er kampen for sortes rettigheder og ligeværd en del af kampen for arbejderklassens frigørelse, og sorte er tidligt blevet accepteret og fuldt ligestillet i mange af arbejderbevægelsens organisationer, f.eks. de kommunistiske partier.

Men da bevægelsen mod racisme »smittede« til Danmark, som det næsten uundgåeligt skete, fordi det verdensbillede, inden for hvis rammer de fleste danskere fortolker tilværelsen, er støbt i USA, var det uden denne forankring i klassekampen. De, der står i spidsen for den danske *Black Lives Matter*-bevægelse, har aldrig selv været slaver og nedstammer ikke engang fra slaver, og de har aldrig (eller kun i enkelte tilfælde) følt egentlig diskrimination på egen krop – men måske nok racefordomme og chikanerier. En del af dem er adoptivbørn fra Afrika, optaget i familjer, der står arbejderklassen fjernt. For dem er kampen for sortes rettigheder og mod diskrimination (indbildt eller virkelig) ikke klassekamp, men såkaldt identitetskamp. Man bliver krænkede over bestemte ord. Sympatisører af forkert hudfarve forvises til bagest i demonstrationerne. Et interessesammenfald med den hvide arbejderklasse benægtes eller har ingen interesse.

Ligefrem grotesk bliver det, når *Black Lives Matter*-ideologien overføres på forholdet mellem Grønland og Danmark. I stedet for at stå åbent op imod de reelle problemer i dette forhold overmaler man i nattens mulm og mørke statuer med slagord uden forbindelse med virkeligheden og det hverken på dansk eller grønlandsk, men på engelsk (læs: amerikansk) – det nye herresprog.

Det er naturligt at vise sympati med befolkningsgrupper, der forsvare sig mod undertrykkelse og diskrimination, men sympatien er ilde anbragt i dette tilfælde. Hverken *Black Lives Matter*-bevægelsen eller dens forskellige kloner bidrager til at røkke ved de reelt eksisterende magtforhold i vore dages verden. Deres engagement er lånte fjere. Hvis de bidrager til noget som helst, er det at cementere den amerikanske imperialismes overherredømme.

Beboerne smides ud af deres boliger

Institut for Menneskerettigheder indbringer boligorganisationen Boliggården i Helsingør for Ligestillingsnævnet

Tekst John Christoffersen

Foto Annette Thierry og John Christoffersen

For lidt over en måned siden indgav mere end 100 beboere i Vollsmose klage til Ligestillingsnævnet over, at de ville blive tvangsflyttet og man ville rive deres boliger ned grundet deres etnicitet.

Nu er også beboerne fra bebyggelsen Nøjsomheden i Helsingør klar til at gå rettens vej for at forhindre, at de bliver smidt ud af deres hjem. Med advokatbistand er 25 lejere gået rettens vej, fordi deres boligselskab har opsagt deres lejemål.

Hvis beboersammensætningen ikke inden den 1. december 2020 er reduceret til mindre end 50% beboere med ikke-vestlig oprindelse, vil bebyggelsen ende på den hårde ghettoliste. I et forsøg på at undgå, at bebyggelsen bliver sat på den hårde ghettoliste, har boligselskabet Boliggården opsagt beboerne i en række udvalgte opgange og omdannet deres boliger til tilgængelighedsboliger (boliger der bl.a. er egnede til beboere med kørestol).

»Det er diskrimination«

Ifølge Institut for Menneskerettigheder er det diskrimination, at man har opsagt beboerne i Nøjsomheden på grund af beboernes etniske baggrund.

Instituttet vurderer, at de opgange, der skal omdannes til tilgængelighedsboliger, er udvalgt, fordi der netop i de opgange bor flest beboere med ikke-vestlig baggrund. At lægge vægt på beboernes etnicitet er i henhold til Ligebehandlingslovens paragraf 3 ulovligt, fastslår ligebehandlingschef Maria Ventegodt i

Beboerne i Mjølnerparken protesterer mod boligministerens påstand om, at kun 12 beboere i Mjølnerparken er utilfredse med at blive tvangsflyttet. Foto: John Christoffersen

en artikel i *Arbejderen*. Der er nemlig ikke tale om generelle tiltag for at ændre forholdene i boligområderne, men om opsigelser af lejemål, der stiller enkelte borgere ringere i medfør af beslutninger, der er taget på grund af borgerens etniske oprindelse.

Mjølnerparken stævner boligministeren

På vegne af beboerne i Mjølnerparken har advokat Eddie Omar Rosenberg Khawaja indstævnet transport- og boligminister Kåre Dybvad for Københavns Byret.

Mjølnerparken er stemplet som en »hård ghetto« og skal reducere andelen af almene familieboliger til højst 40% inden 1. januar 2030. Sammen med Københavns kommune og boligselskabet Bo-Vita er der lavet en udviklingsplan, der er godkendt af boligministeren. Under påskud af den såkaldte ghettolov har man besluttet at sælge to af Mjølnerparkens fire gårde, hvilket betyder, at 228 familier smides ud af deres hjem. Og årsagen er at andelen af efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50%, hvilket beboernes advokat vurderer er et brud på menneskerettighederne. Alt efter udfaldet kan den få betydning for samtlige udviklingsplaner i de områder som er stemplet som hårde ghettoer.

At ghettoloven er diskriminerende, er transport- og boligminister Kåre Dybvad ikke enig i. På en tweet skriver Kåre Dybvad: »Jeg er selvsagt uenig i deres

Beboerne i bebyggelsen Nøjsomhed i Helsingør protesterer mod ghettoloven. Foto: Annette Thierry

påstand og kritik af planen, der er demokratisk vedtaget i folketinget, kommunen og beboerdemokratiet«. Og videre: »...alle borgere har ret til at prøve vores lovgivning ved domstolene, og det kan styrke vores folkestyre, at man benytter den ret. Men det er også vigtigt at huske, at sagen ikke er anlagt af alle områdets beboere, men af 12 af Mjølnerparkens 1.700 beboere.«

Om det skyldes frækhed eller dumhed, at Kåre Dybvad ikke ved, at de 12 beboere der har lagt sag an, har gjort det på vegne af alle beboere i Mjølnerparken, og om han tror, at de øvrige beboere er glade for at blive tvangsflyttet – det skal være usagt.

På den baggrund har aktivister i Mjølnerparken startet en underskriftindsamling blandt bebyggelsens øvrige beboere, om at de står bag sagsanlægget.

BEVAR ALMENE BOLIGER

STOP DISKRIMINATION

Vi foreslår, at Folketinget afskaffer den såkaldte "ghettolov".

Loven tvinger de almene boligforeninger til at nedrive og sælge gode og billige boliger. Dermed tvangsflyttes flere tusinde mennesker.

Loven diskriminerer beboerne i de almene boliger på baggrund af deres og naboens uddannelsesniveau, tilknytning til arbejdsmarkedet, etnicitet og indkomstniveau.

Ønsker vi et Danmark, hvor lovgivningen er baseret på diskrimination, tvang og ressourcespild?

FN har kritiseret lovgivningen for dens indhold og diskrimination. Alligevel nægter politikerne at åbne øjnene og handle på kritikken.

Sig fra over for uretfærdighed. Vær med til at skabe et Danmark for alle!

SKRIV UNDER!

Følg denne QR kode for at skrive under på borgerforslaget.

FB.com/almenmodstand
@almen_modstand
almenmodstand.dk/borgerforslag

Almen Modstand
Vi vil bygge op, ikke rive ned

GrineBIDdet

Kåre Dyb` Hvad? og ghettoparken

Erhvervs- og boligminister Kåre Dybvad tror, at 1.688 beboere i Mjølnerparken er tilfredse med at blive smidt ud af deres boliger, fordi man kun har ladet 12 beboere lægge sag an. Kåre Dybvad svarer: »Der bliver næppe ændret på kriterierne for at komme på ghettolisten, men jeg er klar til at være mere pragmatisk.« – Hvad det så betyder? Ifølge Den Store Danske Ordbog betyder ordet *pragmatisk*: »klog, erfaren, og forretningsvant«. Om man kan sige det om Kåre Dybvad, skal være usagt.

Helsingør:

Kommer Nøjsomheden og Sydvej på ghettoliste grundet Coronavirus?

I Helsingør Kommune risikerer boligområdet Nøjsomhed/Sydvej at komme på den hårde ghettoliste, alene pga. den negative betydning som Coronavirus og Covid19 har for beskæftigelsesindsatsen. Især for ufaglærte er det blevet sværere at finde arbejde, ligesom de, der er i arbejde, er i risiko for at miste det.

På alle mulige områder er der indført forandringer af vedtagen politik pba. Corona-virus, men lige præcis i forhold til ghettolovgivningen er der Enhedslisten bekendt ikke dispenseret fra eksisterende lovgivning.

Ghettolovgivningen indeholder 5 kriterier:

1) Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.

2) Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, overstiger 40 pct. opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.

3) Antallet af dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer overstiger 2,7 pct. af antallet af beboere på 18 år og derover opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.

4) Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grundskoleuddannelse, overstiger 50 pct.

5) Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusive uddannelsessøgende udgør mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

Især kriterie 2 men også kriterie 4 og 5 er vanskelige at ændre på i en situation, hvor arbejdsløsheden, for især ufaglærte, er stigende.

Enhedslisten foreslår derfor på næste byrådsmøde, at Helsingør kommune henvender sig til boligminister Kaare Dybvad med et forslag om at der dispenseres/suspenderes fra ghettolovgivningen i 2020, så den stigende arbejdsløshed og den faldende bruttoindtægt ikke medfører, at flere boligområder kommer på den hårde ghettoliste.

Allan Berg Mortensen
medlem af Helsingør byråd for Enhedslisten

Det nye Frihedsmuseum er åbnet

Af Jørgen Tved

Med nogle forventninger tog John Christoffersen og undertegnede på besøg i det nye Frihedsmuseum, som for kort tid siden er åbnet tæt på det sted, hvor det »gamle« museum i sin tid lå.

Jeg tror det blev en stor skuffelse for os begge.

Hvad var det »gamle« Frihedsmuseum da for noget?

Modstandsbevægelsen, der blev skabt i de »forbande- de år, var årsagen til at Danmark i 1945 blev opfattet som en allierede nation i kampen mod den nedkæmpede nazisme.

Modstandsbevægelsen havde naturligvis ønske om, at alle, der havde den mindste interesse for besættelsestidens historie, skulle have alle muligheder for at få dækket deres interesser. Og modstandsbevægelsen havde naturligvis et klart ønske om, at det blev den virkelige historie, som blev fortalt. Ikke datidens politikeres, som helt frem til den 29. august 1943 havde travlt med at bøje nakken for de tyske krav. Læs f.eks. den daværende socialdemokratiske statsminister Vilh. Buhls beryggede radiotale den 2. september 1942. Den er ofte betegnet som stikkertalen.

Modstandsbevægelsen samlede penge og fik dygtige arkitekter til at tegne et helt særpræget hus. Huset og alt, hvad man havde samlet af genstande og andet materiale, blev overdraget til staten på den betingelse, at adgangen altid skulle være gratis.

Alt var godt i flere år, men en nat var der en psykopat, eller nazist, som fik sat ild på det hele. Den smukke bygning, som var af træ, nedbrændte til grunden, men det lykkedes at få alle samlinger og effekter ud.

Pyromanen er til dato aldrig fundet. Om det skyldes sendrægtighed ved politiet skal jeg lade være usagt.

Efter en rum tid blev det besluttet, at der naturligvis skulle bygges et nyt Frihedsmuseum. Det blev der, og det var dette museum, John og jeg godt ville besøge.

Bygningen havde vi hørt om og læst om. Det er et rundt tårn,

Panservognen V3 foran det gamle Frihedsmuseum efter branden.

som vel nærmest kan sammenlignes med en gammel rusten gasbeholder. Og den »geniale« ide var, at selve museet skulle ligge under jorden.

Den første overraskelse ved det nye museum var, at nu skulle et besøg ikke mere være gratis. Prisen er nu for en voksen 95 kr. Vi var dog heldige, på grund af coronatiderne var prisen halveret, så vi slap med 50 kr. hver.

Vi savnede fra starten den gamle panservogn V3, der i mange år stod som et vartegn foran det »gamle« Frihedsmuseum.

Det er blevet nye tider. Moderne teknik er naturligvis taget i brug, så en stor elevator førte os i dybet. Venlige ansatte uddelte nu høreapparater og forklarede hvordan de skulle bruges. De virkede da nogenlunde, så vi ved de forskellige stande blot skulle »hægte« os på for at få historien bag de billeder, små film osv. der blev vist.

Det er begrænset hvad der er af effekter fra det illegale arbejde. Det er stort set alene foto, film samt snak i vore høreapparater, som udgør museet.

Udstillingen er i nogen grad bygget op omkring personer.

Især 2 kommunister.

En kvinde, Musse Hartig, og en mand, Karl Christensen, som var tidligere spanienskæmper. De har begge skrevet om deres deltagelse i modstandskampen. Musse i en bog der har titlen *Kvinde i Modstandskampen*. Den udkom i 1982 på forlaget Historisk Revy. Karl Christensen har skrevet to bøger. Den ene med titlen: *Min spanske*

Panservognen i sejrspade.

krig. Den udkom på forlaget SP i 1986. Og en med titlen *Forårsdag i Madrid*, der kom på Tidens Forlag, også i 1986.

Jeg kan så tilføje, at jeg har kendt begge de to kammerater, og jeg vil godt tilføje, at de 3 bøger bør genudsendes. Men under alle omstændigheder Musse's bog. Hvad Musse har gennemlevet og oplevet er helt utroligt.

Modstandskampen var ikke kun en kamp mod den tyske besættelse. Det var også i høj grad en kamp mod de danske myndigheder. Det var f.eks. dansk politi, der blev sat ind i kampen mod kommunister og spanienskæmpere i 1941.

I det katalog, som vi kunne købe for 100 kr., kan man læse, at det væsentlige for myndighederne var den »ro og orden«, som tyskerne nu forlangte. Man måtte på ingen måde genere de tyske besættelse, men lydigt og underdanigt gøre, som det blev sagt.

I kataloget, som er på 155 sider, kan man på side 1 se et foto af daværende statsminister Th. Stauning; han var socialdemokrat. Han er på spadseretur og møder en tysk soldat. De lader begge, som om de ikke ser hinanden.

På en anden side er et foto af en plakat, med smuk kolonihaveidyl. Med blå himmel og flag og med tekst: »Fortæl ikke videre, at De har hørt... «.

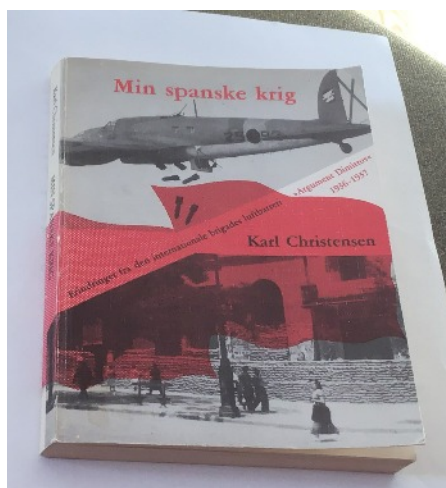
Plakaten er udsendt af Justitsministeriet i 1940-41. Jeg går ud fra, at det især var, hvis man havde hørt noget ufordelagtigt – fra myndighederne, og derfra kom der vel ikke andet, og det uanset om det var fra danske eller tyske myndigheder.

Og dog. Det kunne naturligvis også være fra den illegale presse, eller fra BBC i London. I så fald havde man vel pligt til at lade det gå videre.

På den følgende side i kataloget kan man læse: »Nu var den danske regerings vigtigste kort i forhandlingerne med tyskerne, at befolkningen sluttede op bag regeringen og forholdt sig i ro«. Der står ikke noget om, at man straks havde indført et løn- og prisstop, hvor lønstoppet naturligvis skulle overholdes. Prisstoppet var forsynet med elastik, som betød at priserne straks begyndte at stige.

Mange mener i dag, at modstandskampen begyndte med Alsang og det er da rigtigt, at mange tusinde mødtes til fællessang i besættelsens første år. I kataloget kan vi se 2 sider med syngende børn. Jeg husker et sådan stævne i min hjemby Frederiksværk, hvor stævnet var besøgt af flere tyske soldater. De hyggede sig og blev naturligvis ikke forulempet.

I kataloget bruger man også et par sider på fotos af tyske bombefly over København og en dansk stålhelmet med et skudhul, som klart fortæller, at den soldat, som havde haft den på, var blevet slået ihjel.

Der blev ganske få steder kæmpet mod tyskerne den 9. april, især i det sønderjyske, og der blev slået soldater ihjel. Før den egentlige besættelse myrdede civilklædte tyskere 3 danske grænsegendarmer, men det var vel bare en forsmag på hvad vi ellers skulle opleve.

Der blev dog også på anden vis gjort modstand.

Margit Brauer fortalte mig engang, at nogle typografer allerede natten mellem den 9. og 10. april havde fremstillet og uddelt en løbeseddel, der var et svar på det berygtede grønne »Oprop«, som blev nedkastet fra de tyske flyvemaskiner. Jeg fik senere bekræftet denne oplysning af Margits mand Willy Brauer. Og i bogen *Typer og Tryk*, der udkom d. 5 maj 1985, skrevet af Torben Bjerg Clausen og udgivet af Dansk Typograf-Forbund, kan man også læse denne historie.

I dag kan man naturligvis ikke forstå, hvordan tyske krigsskibe, med deres krigsflag vajende, uhindret kunne sejle ind til Lange-linie og afsætte tropper.

I flere år havde danske skatteydere betalt for store kanoner, som var anbragt både i Dragør, på Middelgrunden og andre steder. Af uforståelige grunde blev der aldrig afgivet et eneste skud. Og på samme måde med den danske hærledelse. De havde det godt og tilsyneladende trygt i det gamle Kastel. Tænk, her måtte tyskerne selv åbne porten – i mangel af nogle med et par håndgranater og på den brutale måde vække de godt lønnede og sovende generaler.

Der findes mig bekendt ikke noget foto, der viser de høje herrer i nattoj.

Der blev dog som anført kæmpet nogle steder. 3 grænsegendarmer blev myrdet, før tyskerne gik over grænsen, og 13 soldater blev i det sønderjyske dræbt i kamp. På Amalienborg, den 9. april, blev der også kæmpet i en lille halv time, inden kongen kl. 5.55 gav ordre til, at kampene skulle ophøre.

Kongen og statsministeren med flere var samlet tidligt på Amalienborg. Her spurte kongen: Hvor mange skal slås ihjel, før vi kan fortælle omverdenen, at Danmark var overfaldet af en overmægtig militærmagt? Vi havde forsøgt at forsvare os, men blev nedkæmpet.

På side 12 i kataloget bliver vi præsenteret for Musse Hartig. Hun var 24 år og arbejdede på Kunstakademiet som model. På udstillingen ser man Musse i et meget lille køkken i en lille lejlighed i en baggård i Nyhavn nr. 6, hvor der var lokum i gården. Hun blev gift med Knud Raaschou-Nielsen og de flyttede til en anden lejlighed på Christianshavn, i Strandgade nr. 44. Her var lidt bedre plads, men de sanitære forhold de samme som i Nyhavn.

Omgangskredsen var andre unge, især omkring kunstmiljøet, hvor stemningen naturligvis var, at der skulle gøres modstand. I sin bog skriver Musse: »Måske var jeg mere politisk bevidst end Knud. Han var hellere end gerne gået ind i Holger Danske, mens jeg kun kunne se fornuft ved at komme i BOPA. Han kæmpede mod tyskerne, mens jeg kæmpede mod fascismen. Så nogen ballast havde jeg da fået med fra Clarté, selv om det var en studenterorganisation, hvor jeg i grunden slet ikke hørte hjemme«.

I kataloget bliver vi også præsenteret for den meget »modi-

ge« kong Christian d. 10, som trods besættelse fortsætter sin sædvanlig morgenridetur i København.

Hvad der er vigtigere er, at vi på følgende sider bliver præsenteret for Jørgen Kieler, som kom til at spille en betydelig rolle i den borgerlige del af Modstandsbevægelsen. Han havde ansvaret for opbygningen af gruppen Holger Danske.

Vi ser naturligvis også gengivet et foto af det kendte kongemærke. Det blev meget populært at gå med dette mærke. På den måde kunne naive og borgerligt indstillede demonstrere, at de var gode danske.

Kataloget præsenterer også med foto flere kendte danske nazister. Men der har f.eks. ikke været plads til et foto af den meget store brand, som Karl Christensen og Johan Sørensen iværksatte den 26 juli 1942 mod Nordbjærg & Wedels Bådværftet i Nordhavnen, hvor man producerede hurtigbåde til tyskerne. Datidens presse betegnede branden som den største, siden englænderne med raketter satte ild i det meste af København i 1807.

Der er mange andre ting, jeg savner i det nye museum.

Hvor er det våbenværksted, hvor BOPA fremstillede maskinpistoler, og som i lang tid lå på Kongevejen i Holte? Her kom 4 mand på arbejde hver dag kl. 7, og de gik lige så punktligt hjem kl. 16. Her blev fremstillet ca. 200 maskinpistoler, og flere andre våben blev repareret og sat i stand. Den skæve våbenfordeling ramte i høj grad BOPA. Man måtte i høj grad klare sig med de våben, man selv kunne skaffe eller fremstille.

Hvor er det illegale trykkeri, som var udstillet i det »gamle« museum? Og som man under krigen flere gange måtte flytte, når tyskerne eller deres håndlangere kom for tæt på.

Hvad med parolen: »Istedgade overgiver sig aldrig«? Den parole gik sin sejrsgang over en stor del af verden. Men næsten alle har glemt de løbesedler, som bl.a. af Johan Sørensen blev kastet ud over gaden, hvor der stod »Rom og Bryssel kan I tage, men Istedgade og Stalingrad overgiver sig aldrig«. Jeg savner også den radiooptagelse, som blev foretaget af Frit Danmarks radiostudie over sabotageaktionen i Boyesgade. Optagelsen blev efterfølgende via Sverige sendt ud på flere udenlandske stationer.

Jeg savner omtalen af den meget store aktion mod Riffelsyn-

dikatet i Frihavnen, hvor der i alt var mere end 100 sabotører, som deltog, og aktionen var, uden sammenligning, den største under hele besættelsen. Eller den aktion i Hillerød, hvor man samme nat saboterede 5 forskellige virksomheder.

Den illegale presse og dens betydning er nok for den nuværende generation svær at forstå. Disse ofte meget små blade, trykt på dårligt papir, gav befolkningen forståelse for det illegale arbejde og rejste den til kamp, til folkestrejker osv. Der udkom i hele perioden ca. 552 forskellige blade. Nogle måske kun en kort tid, mens andre kom i næsten hele besættelsen, som f.eks. *Land og Folk* og *Frit Danmark*. Man regner med, at der i alt er udkommet 24 millioner eksemplarer af illegale blade.

Og så vil jeg godt tilføje: Den danske befolkning har utrolig meget at takke modstandsfolkene for. Her kunne de allierede anmode modstandsfolkene om at ødelægge nogle af de virksomheder, der arbejdede for tyskerne. Hvis man ikke havde haft en så veludbygget modstandsbevægelse, så havde de allierede måttet tage bombefly i anvendelse. De få gange det er sket, har det været med store omkostninger for civilbefolkningen. Tænk på det, som skete på Islands Brygge, da man skulle ramme B&W. Man ramte godt nok en del af B&W. Men også Sukkerfabrikken. Og en fabrik for lommestørklæder.

Og man ramte boligblokke på Islands Brygge. Ca. 70 mennesker blev her slået ihjel. Mange flere blev såret og mange lejligheder gik tabt. Og tænkt på det, der skete ved den franske skole, da man måtte bombe Shellhuset.

Jeg vil godt slutte som jeg begyndte. Det er en hån mod Modstandsbevægelsen, at der nu skal betales for at se udstillingen.

De 5 forbandede år er en så vigtig del af vores historie. Det var en kamp for demokrati og folkestyre. Den kamp må ikke høre op. Danmark er stadig et classesamfund med alle de uretfærdigheder, det indebærer.

I dag forsøger man at fortælle os, at vi alle er i samme båd. Sandheden er, at nogle, de fleste, må tage slæbet ved årene, mens andre, de få, kan hygge sig på soldækket og i de flotte kahytter.

Man kan som bekendt narre folket en del af tiden. Men man kan ikke narre hele folket hele tiden.

Ruslands »folkehøring« og venstrekræfterne

Af Aksel V. Carlsen

Fra 25. juni og til 1. juli blev der i Rusland afholdt en såkaldt »folkehøring« om ændringer i den gældende forfatning. Officielt var valgdeltagelsen på 66 procent, og 78 procent af dem fulgte præsident Vladimir Putins opfordring til at stemme ja til hele pakken af forandringer.

Forfatningsændringer og en kanin

Det hele begyndte kort efter nytår. En række af Kremls udkast til forfatningsændringer – tvivlsomme principielle strukturstramninger og velfærdslofter – blev i hast kørt gennem systemet: fra parlamentets udvalg og parlamentet til de regionale råd og til Forfatningsdomstolen. Alt sammen uden offentlig debat.

Efter talrige vestlige forsøg på at sidestille Sovjetunionen og Nazi-Tyskland mente man i Kreml, at den russiske stat fremover skal »beskytte den historiske sandhed«. Man indskrev en russernes »tro på Gud« samt nogle velfærdslofter, der i forvejen allerede er lovfæstet. Og sovjettidens rettighed for enkelte republikker til at bryde ud af landet skulle ophæves. Under udvalgsarbejdet kom der endnu et par små tilføjelser, men det forblev uklart, hvad meningen med hele dette udspil var.

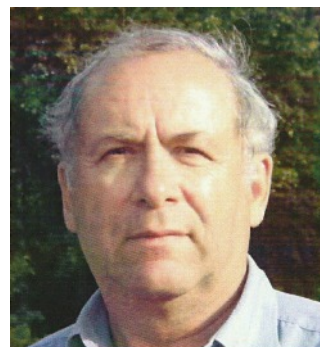
10. marts blev der så ved parlamentets tredje behandling pludselig hevet en kanin op af hatten. Der blev yderligere tilføjet en ændring om at give præsident Vladimir Putin mulighed for at blive siddende på posten frem til 2036. Begrundelsen var, at landet i en vanskelig tid har brug for at værne om stabilitet. Dermed blev det klart, hvad det hele egentlig handler om.

Vejledende afstemning

For Kreml var det en æressag at få ændringerne gennemført. Man ville have folkets støtte i form af en slags folkeafstemning. Men lige som ved EU-afstemninger i Danmark lægger heller ikke Ruslands magthavere vigtige afgørelser ud til folket når som helst. Selv om der er en omfattende støtte til Putin, var Kreml ikke helt sikker. Derfor skulle folkets forventede godkendelse af ændringerne pakkes ind i en vejledende afstemning (*vсенародное голосование*).

Ruslands forfatning kender dog ikke et sådan begreb. Den omtaler kun *referendum* (folkeafstemning med bindende resultat). Men akkurat lige som superdemokraten Boris Jeltsin ved forfatningens vedtagelse i 1993 ikke ville gøre sig afhængig af folkeviljen, valgte også hans arving Vladimir Putin at undgå en bindende folkeafstemning.

Afstemning i en corona-tid

Ruslands opposition – såvel venstrekræfter som liberalister – betragtede det hele som et populistisk spil for galleriet. Udfaldet var jo givet på forhånd.

Foruden en kritik af selve indholdet i Kremls udspil tog venstrekræfterne afstand fra styrets finurligheder med at ændre valgloven med henblik på at fremstille afstemningen som legitim. De kritiserede, at denne afstemning i al hast blev tvunget igennem midt under corona-krisen (den kunne jo være afholdt til september, hvor der alligevel skal være regionalvalg).

I modsætning til almindelige valg var offentlig agitation *imod* ændringerne forbudt. Politiske partier og bevægelser måtte ikke stille med tilforordnede, og der blev ikke afholdt tv-debatter. Og som noget nyt blev afstemningen spredt over hele syv dage. I de to millionbyer Moskva og Nizhnij Novgorod afholdtes online-afstemning.

Myndighederne påstod, at man dermed udviste »samfundsind« ved at sprede afstemningssteder til skoler og parker og åbne for nye muligheder for at stemme hjemme. Imidlertid gjorde disse tiltag det umuligt at øve kontrol med afstemningen, og mange steder gentog det velkendte valgsnyd sig.

Venstrekræfterne imod »enevælde«

Alle Ruslands 5-6 kommunistiske partier samt socialister og trotskister er principielt utilfredse med den nuværende forfatning, som Boris Jeltsin fik vedtaget i 1993 efter den lokale borgerkrig i Moskva (se Aksel V. Carlsen, *Ruslands Sorte Oktober*. Forlaget Solidaritet, 2015). Den forfatning indeholder smukke ord om demokrati, velfærd og menneskerettigheder, men den skabte rammen om det nuværende autoritære styre. Derfor ønsker venstrekræfterne den helt omskrevet. Men i den konkrete situation var disse partier og bevægelser uenige om, hvad man skulle anbefale vælgerne.

I parlamentet er venstrefløjen kun repræsenteret ved landets største oppositionsparti KPRF, Den Russiske Føderations Kommunistiske Parti. Partiet valgte ved første behandling af Kremls ændringsforslag at *stemme for*. Partiet kom med 108 rettelser til teksten. De blev dog nedstemt. Det samme skete med KPRFs forslag om 15 tilføjelser. Derfor endte KPRF med ved tredje behandling af pakken at *stemme blankt*. Det medførte hån fra andre venstrekræfter for ikke at sige klart fra. Dog stemte KPRF *imod*, da den omtalte kanin blev hevet op af hatten.

Efter uklare meldinger tonede KPRF den 4. juni endelig rent flag. Partiet opfordrede vælgerne til at *stemme nej* ved den

forestående folkehøring, fordi der er tale om »en ny version af Jeltsins 1993-forfatning, der intet ændrer ved oligarkernes magt«. Man så det hele som manipulation, når forskelligartede ændringer fremlægges som en pakkeløsning, hvor æbler og pærer blandes sammen. Holdningen var at man i stedet burde stemme konkret om hver enkelte ændring. KPRF mente, at partiets eget initiativ med at afholde en on-line afstemning omkring hver eneste af partiets 15 tilføjelser (se: *redvote.ru*) netop var en mere fair måde.

Over en halv million personer deltog i KPRFs online-afstemning om partiets 15 tilføjelser. Der var bred opbakning til dem alle – undtagen det punkt, der fremhæver »de etniske russeres statsbærende rolle«. Denne diskutabile tese er typisk for KPRFs nationalisme og bliver kritiseret af andre venstrekræfter, fordi partiet i et multietnisk Rusland dermed bagatelliserer den internationalisme, som KPRF i øvrigt også hylder.

KPRFs fremgangsmåde er typisk for dets vægelsind. I festtaler anvendes kommunistisk terminologi blandet med russisk nationalisme og socialkonservatisme. Partiet kombinerer social indignation med pragmatisk tilpasning til systemets forventninger om »ansvarlighed«. Imens partiledelsen er integreret i systemet og knyttet både til dele af russisk erhvervsliv og til nationalistiske kredse, deltager mange lokale KPRF-afdelinger i aktiv samfundskritisk virke sammen med andre venstrekræfter.

Den socialistiske paraplyorganisation *Venstrefront* – der er KPRFs allierede – opfordrede fra starten til at stemme nej. Også *Det Forenede Kommunistiske Parti* samt to trotskistiske partier anbefalede et klart »nej til den nuværende enevælde« og opfordrede til deltagelse i alle mulige protester mod, hvad de betegner som Kremles show.

Boykot fra venstre

Både partiet *ROTFRONT* (russisk akronym for »Ruslands Forenede Arbejderfront«) og *Ruslands Kommunistiske Arbejderparti*, der betegner sig som »stalinistisk«, opfordrede til boykot, men udtrykte forståelse for dem, der ville stemme imod. Også KPRFs allierede, den nationalistiske NPSR-bevægelse, boykottede afstemningen.

Endnu et »stalinistisk« parti, *Ruslands Kommuniste*, var præget af intern uenighed. Nogle afdelinger anbefalede et »nej«, fordi forfatningen »fastholder styrets borgerlige klassekarakter«. Andre var tilhængere af boykot. Men enkelte lokalafdelinger støttede Kremles udspil – fordi man fandt de proklamerede sociale rettigheder vigtige. Til sidst besluttede partiledelsen at stille medlemmerne frit til at stemme efter egen holdning.

Chikaner og snyd

Kreml opnåede det forventede resultat. Både ved at udnytte befolkningens blanding af autoritetstro og medborgerloyalitet samt ved at neutralisere oppositionen.

Det var forbudt offentligt at agitere for et nej til ændringerne. I flere byer blev kommunistiske aktivister udsat for chikaner. Der blev eksempelvis på *Youtube* lagt en reportage ud fra byen

Penza, hvor et kommunistisk byrådsmedlem blev tilbageholdt af en politipatrulje. Han havde ved et busstoppested sat nej-plakater op og argumenterede overfor betjentene, at han brugte sin forfatningsgaranterede ytringsfrihed. Han blev alligevel slæbt med på stationen. Først efter at hans advokat i flere timer havde forhandlet med politichefen, blev han løsladt. Dog pålagt en bøde »for ikke at have haft mundbind på«. Ved snesevis af tilfælde var aktivister i andre byer mindre heldige. De røg i spjældet på andre spekulative anklager.

Koordinatoren for den socialistiske paraplyorganisation *Venstrefront*, juristen Sergej Udajltsov – der efter to år i fangelejr har forbud mod at vise sig offentligt – blev forud for afstemningen atter idømt bøder. Nikolaj Platoshkin – leder af den nystiftede *Bevægelse for en ny socialisme*, tidligere russisk diplomat og dygtig folketaler – blev idømt husarrest frem til 2. august.

Befolkningen viste ingen særlig interesse for selve ændringerne. Nogle vælgere betragtede dog selve deltagelsen som en borgerpligt. Men kritiske journalister og den politiske opposition afslørende både, at den virkelige deltagelse langt fra svarede til det officielle tal, og omfattende valgfusk. Den socialistiske netavis *rabkor.ru* skrev, at der ikke blot var tale om »de sædvanlige former for snyd«, men at resultatet »grundlæggende var forfalsket«.

Ændringerne blev stemt igennem. Der var dog en enkelt undtagelse. I den nordlige Nenetski-region var der *flertal for et nej*. Det skyldtes dog ikke selve forfatningsændringerne, men lokal utilfredshed med en beslutning taget af de føderale myndigheder om en forestående sammenlægning med naboregionen Arkhangelsk. Og det er ikke det eneste sted i det store land, hvor udkantsprovinser aktivt reagerer imod landets øverste ledelse.

Ny ændring af valgloven

Men Kreml har dog – opmuntret af det gode afstemningsresultat – nu besluttet også at ændre valgloven. Derfor hastebehandlede parlamentet allerede i juli et lovforslag, der fremover gør det muligt at afholde valg i tre dage. Denne ændring vil allerede gælde ved det forestående regionalvalg. Og i en situation, hvor oppositionen ikke har fysiske muligheder for at have tilforordnede og observatører på alle valgsteder – og hvor valgfusk ved optællingen er udbredt – betegner venstrefløjen denne ændring som endnu et reaktionært træk fra Putins side.

Selv Gennadij Zjuganov, KPRFs formand, der længe har fastholdt en høflig tone overfor Kreml, har nu talt med store bogstaver. I et interview til netavisen *Svobodnaja Pressa* kritiserede han den officielle begrundelse for lovændringen:

»...Hvis myndighederne i praksis virkelig havde gjort en indsats mod valgfusk, ville jeg kunne forstå denne begrundelse. Men der er snesevis af tilfælde, hvor Den Nationale Valgkommission har tilsløret lokale myndigheders tyvagtige adfærd. Det er skræmmende at 5. kolonne-folk fra alle sider nu iværksætter et massivt angreb på Rusland, på alt russisk, på alt sovjetisk og folkeligt. Og hvis nu også regionalvalget ender i endnu en beskidt affære, så vil en russisk Majdan (betegnelsen for det

ukrainske oprør i februar 2014 – *AVC*) være uundgåelig.

Valgkampen er jo allerede i gang,« sagde han, »men magthaverne ændrer reglerne undervejs. Hvis man i fodbold midt i

kampen begyndte at ændre spillereglerne til fordel for det ene hold, ville arrangørerne blive kaldt for idioter. Og det er jo netop, hvad der sker i russisk politik - gang på gang...«

Gennadij Zjuganov. Arkivfoto

D.D.F. Korea – myte og realitet

Af Nikolaj Aamand

Det er ikke nogen hemmelighed at der findes megen modstand mod »Nordkorea«, der er i centrum for en konstant hetz af de etablerede medier såvel som andre lignende kræfter. Grundet den markant lave journalistiske standard i henhold til »Nordkorea« er det oftest svært at skelne mellem myte og realitet. De vil som læser af denne artikel blive bekendt med de mest almene myter, og hvordan de rent faktisk forholder sig til

DKP's formand og internationale sekretær på officielt virksomhedsbesøg i DDF Korea oktober 2018. Læseren kan jo forsøge at sammenligne værternes frisurer med nedenstående portræt af Kim Jong-Un. Foto: Skub

kendsgerningerne.

Det primære problem i diskursen om D.D.F. Korea omhandler, hvilke kilder der er »rigtige« og overhovedet kan bruges som grundlag for videre debat. Allerede her opstår der en dyb filosofisk problematik om, hvem der har retten til at definere »sandheden«. Der sidder en meget kraftig lobby og ønsker »regimeskifte« i D.D.F. Korea, og de fremmer deres agenda med netop disse »kilder« såsom afhoppere og politiske analytikere. Der kan fremføres megen kritik af disse afhoppere og politiske analytikere, der alle får deres løn af CIA's tænketanke, og som ordsproget jo lyder: »man skal ikke bide den hånd som fodrer én«. Derudover fremgår der oftest dybe modsigelser i afhopperes vidnesbyrd, og de politiske analytikere (såkaldte »Nordkorea eksperter«) har oftest ingen kompetence overhovedet, og de færreste kan rent faktisk koreansk.

Men hvad er så alternativet? En 16-årig kommunist med et tydelig bias? Nok er jeg ikke kvalificeret til at diktere sandheden, men jeg kan i det mindste fungere som modvægt i diskursen og føre min argumenter baseret på logik frem for følelsespræget sludder.

De helt latterlige

Når det kommer til latterlige påstande om D.D.F. Korea, er der ikke mangel på skørhed. Der er de klassiske såsom:

»Man må kun/ikke få Kim Jong Uns frisure«

»I Nordkorea tror de på enhjørninger«

»Kim Jong Il opfandt hamburgeren« osv. Til fælles for disse skøre påstande er, at de er nemt modbevist med simple kendsgerninger. Selvfølgelig kan man få den frisure man ønsker. Det farlige ved disse latterlige påstande er at de er nemt serveret som sensationel »journalistisk«, men det gode ved dem er, at de er så nemt modbevist at det får folk til at tænke.

De simple men seriøse

En lidt mere saglig kritik finder man i argumenter som:

»Religion er ikke tilladt i Nordkorea«

»Man må kun se hovedstaden«

»Grænserne er lukket for alle« osv.

Disse argumenter er også nemt modbeviste, selv om de kræver man har lidt ekspertviden om D.D.F. Korea. Religion er en forfatningssikret rettighed, og der findes kirker, templer m.m. Dog er religion ikke en central del af den koreanske kultur, og det er de færreste der rent faktisk er religiøse.

At man kun må se hovedstaden, er også pure opspind, da man kan rejse

rundt i det meste af landet. Som rejsende kan det anbefales at besøge en kollektiv gård og dermed være garanteret en unik oplevelse. Alt rejse i D.D.F. Korea foregår dog med en eller flere guides, netop for at undgå CIAs tilslørede operationer.

Grænserne i D.D.F. Korea er så åbne som de kan blive, og mange koreanere arbejder i udlandet. Ved kinesiske grænsebyer ser man ofte en masse koreanere, der alle er på vej enten ind eller ud af D.D.F. Korea. Dog er »afslapnings-rejser«, som vi kender dem, ikke almindelige, og de fleste rejser ud af landet

Buddhistisk præst i DDF Korea. Foto: Skub

foregår som arbejde, kulturel udveksling, diplomati eller lignende.

Altså kræver det lige et baggrundstjek inden man giver sig i kast med at afsløre disse argumenter, men det er vigtigt at man forholder sig til kendsgerninger, og ikke »*hvad der gentaget nok gange, bliver til sandhed.*«

De strukturelle om demokrati

De mest avancerede argumenter at modbevise er dem, der kræver en strukturel forståelse af D.D.F. Koreas demokratiske natur. Det er dog heldigvis logisk og strukturelt påviseligt, at landet er højest demokratisk. Lad mig uddybe:

I D.D.F. Korea eksisterer et socialistisk demokrati, og det kan derfor ikke sammenlignes med det kapitalistiske »demokrati«, vi har herhjemme. I et socialistisk demokrati er folkestyret ikke begrænset til et kryds på en seddel hvert fjerde år, men derimod på massernes demokratiske udfoldelse og beslutningstagning over deres dagligdag. I D.D.F. Korea er folket herre over sig selv og ejer frugterne af deres arbejdskraft. Der praktiseres derfor økonomisk demokrati, men også politisk demokrati gennem »folkekongresser« og »folkekomitéer«.

Folkekongresser er folkets lovgivende organ, som eksisterer på lokalt, regionalt og nationalt plan. Her mødes hele folket et par gange om året og praktiserer deres demokratiske udfoldelse.

Folkekomitéer er udøvende organer, der vælges af folkekongresser. I disse komitéer sidder derfor ikke alle borgere, men kun valgte der kan tilbagekaldes.

Valgprocessen i D.D.F. Korea er heller ikke ens med vores, da man først stiller op og udnævnes i kongressen og herefter stemmes på med en simpel »ja/nej« proces. Det er derfor man kun har få kandidater at stemme på, fordi man allerede har udnævnt dem inden.

I D.D.F. Korea eksisterer tre partier der stiller op i samme fædrelandsfront. Derudover er det også tilladt at stille op uden for partierne. Alle borgere over 17 år kan stemme, og det er en borgers pligt at afgive sin stemme (hemmeligt) til valgene, der foregår hvert fjerde til femte år.

Alt dette er forfatningssikret og en strukturel kendsgerning, man ikke kan forkaste med »*det er falsk*« uden at fremstå som komplet uvidende om, hvordan verden fungerer. Dette bringer mig til »monarki/dynasti« argumentet.

En nem ting at bruge imod demokratiet i D.D.F. Korea er det faktum, at landets øverste ledere alle er fra samme familie. Medmindre man tror lederen ene og alene kan styre landet, er det selvfølgelig klart, at dette individ også er underlagt de førnævnte demokratiske mekanismer. Altså er formanden for KAP (Koreas Arbejderparti) valgt til posten, og ligeledes med alle andre embeder dette individ kunne besidde. At de øverste ledere har været fra samme familie er altså en tilfældighed i samme dur som George Bush og George Bush Jr. begge har været præsidenter for USA.

Orientalisme på spil

Jeg vil gerne uddybe på hvilken baggrund de fleste argumenter

mod D.D.F. Korea fremføres, da det er essentielt for forståelsen af diskursen. Som før nævnt går megen kritik af D.D.F. Korea på, at »lederen styrer det hele ved at hjernevaske hele befolkningen, og at alt i landet er kunstigt og alle der snakker godt om deres land er skuespillere«...

Her vil jeg gerne inddrage et begreb kaldet »orientalisme«. Orientalisme beskriver vestens dyrkelse af østens folk som anderledes og eksotiske, heriblandt barbariske og mindre civiliserede. Man skulle umiddelbart tro at denne praksis døde hen som vi her i vesten blev uddannet til at se alle mennesker som værende ligeværdige, men alligevel manifesterer orientalismen sig rundt omkring som skadeligt ukrudt.

Et klassisk eksempel er på de xenofobiske forestillinger der gøres om arabere, at de fleste er »terrorister og barbarer«. Heldigvis er de fleste klar over at dette ikke passer, men der findes stadig alt for mange der tror det. Når det kommer til Korea, er der dog endnu flere, der falder i orientalismens fælde.

Alle de her påstande med at de koreanske folk er nikkedukker, der ikke kan tænke selv, og er »hjernevaskede« for at holde af deres lederskab, er et slående eksempel på orientalisme. Selvfølgelig er det koreanske folk i stand til at tænke selv og er på mange måder mere intelligente end os herhjemme der bliver ved med at gentage imperialistisk propaganda. At folket i D.D.F. Korea holder af deres leder er ikke på grund af, at de er mindre intelligente og uciviliserede, men fordi deres kultur er indrettet anderledes, og det må man have respekt for.

Kommunistens kritik

Her til sidst vil jeg gerne inddrage endnu en klassisk kritik af D.D.F. Korea, der modsat de andre er venstre-opportunistisk og for det meste bruges af venstreorienterede.

Kritikken går ud på at man i D.D.F. Korea har forkastet kommunismen og har omfavnet en »fascistisk leder-kult« i stedet. Dette argument føres frem på baggrund af

1. Man fjernede ordet kommunisme i forfatningen
2. Fjernede nogle portrætter af Marx rundt omkring
3. Orientalismens såkaldte »leder-kult«.

Punkt nummer tre har jeg uddybet, men lad os kigge på de to første.

Ja, det passer godt nok at man fjernede ordet kommunisme

Kim Jong-Un. Officielt foto

Kim Jong-Il. Officielt foto

to steder i landets forfatning engang i 2009, men hvad betyder dette egentlig? Personligt ser jeg denne kritik som yderst latterlig, da ordet kommunisme heller ikke indgik i Sovjetunionens forfatning fra 1936. Betyder det at Sovjetunionen aldrig ønskede kommunisme? Tværtimod, det betyder bare at både Sovjet og D.D.F. Korea tager de materielle omstændigheder i betragtning og forholder sig til den videnskabelige socialisme ved først at opbygge en socialistisk samfundsstruktur, før man bevæger sig mod den kommunistiske. Ordet socialisme indgår adskillige gange i D.D.F. Koreas forfatning, så simpelt er det at modbevise den påstand.

Marx blev godt nok også taget ned enkelte steder, men for det første siger det intet som helst om noget som helst. Jeg vil dog stadig gøre den service at forklare hvorfor man tog denne

beslutning. I D.D.F. Korea har man den såkaldte *Juche*-ideologi, som udformet af de store ledere Kim Il Sung og Kim Jong Il er tilpasningen og videreudviklingen af den kommunistiske ideologi til koreanske og nutidige forhold. I værker af de store ledere finder man ofte henvisninger til Marx, Engels og Lenin, og der prøves på ingen måde at viske dem ud af historien.

Grunden til, at man ikke hænger Marx op, er af samme grund man ikke hænger Hegel op, eller Feuerbach eller hvem som helst der har bidraget til kommunismens historiske udformning. Man har valgt at hænge de to landsfædre op, og så må man respektere at der ikke hænger 15 forskellige filosoffer overalt. Man kan altid smutte ned på biblioteket og læse Marx, Engels, Lenin osv. De er på ingen måder glemt.

Opsummering

Jeg har gennem dette indslag prøvet at gøre op med de mest almene myter om D.D.F. Korea og præsentere realiteten fra en anden vinkel. Forhåbentlig har disse eksempler hjulpet på forståelsen af både D.D.F. Korea og *Juche*. Hvis I, kære læsere, ønsker at få mere specifik information om alt dette, eller måske nogle andre kilder end forfatningen, så skriv endelig til min mail: nikolaiaamand@gmail.com

Tak for at læse med!

Længe leve D.D.F. Korea!

Før fred og genforening!

Mod imperialisme og fascisme!

Træfning, oktober 1657

En episode i Danmarks historie

Novelle af Ditlev V. Petersen

Jeg skriver dette i foråret 1658. Jeg er en degn i en liden by i Thy. Måske er det bedst, hvis jeg ikke nævner dens navn. Og jeg så, hvad der skete på tangen afvigte efterår – i det Herrens uår 1657. Jeg var en af de usalige, der overlevede. Med skam velsagtens, men jeg levede for at kunne fortælle. Hvis Gud Herren da havde en plan med noget af det, der skete.

Den store krig mellem de fyrster, der støttede paven, og de fyrster der støttede Guds Ord, som det blev udlagt af Morten Luther, var ikke engang sluttet for 10 år siden (dengang hvor protestanter sloges mod protestanter og katolikker ofte mod katolikker), inden det igen gik løs. Denne gang ikke om Biblens ordlyd, men mellem de to nabofolk, de danske og de svenske. Om det var Gud eller Djævelen eller bare tåbelige hofmænd, der indgav den danske konge, Frederik 3., den indskydelse at erklære den svenske konge krig, ved jeg ikke. Muligt så man i København svenskekongen svækket af sin strid i Polen, og mente man burde udnytte den mulighed. Man tog grueligt fejl. Vel havde svenskekongen meget at gøre i Polen, men var han end svækket, så magtede al Danmark ikke at stå ham imod, da han i harme vendte sig mod det naborige, der var faldet ham i ryggen. Helt uventet var det ej heller for den svenske konge, da Danmark længe havde forberedt sig til krig. Det danske angreb på bispedømmet Bremen og Verden blev slået tilbage, og den danske hær måtte under nogen forvirring trække sig tilbage til sikre fæstninger i Slesvig og Holsten og i Frederiksdodde.

Nørrejylland var mestendels nødt til at værge sig selv. Kongen sendte dog oberst herr Lykke til Thy i slutningen af september måned for om muligt at organisere et forsvar med de folk, der var at skaffe her. For det tilfælde at svenskerne ikke mægtede at gå over Limfjorden ved Aalborg. Hvis dette fejlede, var det en nærliggende tanke, at svenskehæren ville søge mod Thy ad Agger Tange og fra Thy videre mod Vendsyssel. Dersom de marcherede ad tangen, kunne de gå hele vejen i stedet for at skulle søge at fragte hæren over Limfjorden med både eller skibe. Om svenskerne faktisk agtede at underlægge sig Vendsyssel var uklart, da øerne, først og fremmest Sjælland med rigets hovedstad, måtte anses som et vigtigere område. Men her skulle hæren overskride to bæltter. Og den danske flåde var endnu mægtig.

Imens man ventede på råd om hvorledes Fyn og Sjælland bedst kunne angribes, valgte den svenske hær at underlægge sig det hele Jylland. Det lykkedes vel at nå frem til Aalborg, men de retirerende danske havde medtaget eller ødelagt mange både og holdt stadig selve byen, så længere kom man ikke den dag.

I mellemtiden havde herr obersten samlet en del bønderkarle fra landeværnet i Thy, vel omkring halvandet tusinde. Derhos kom borgervæbningen fra Thisted Købstad samt vel et par snese ryttere og officerer, der var fulgt med obersten til Thy.

Endelig en del ryttere fra de enkelte præstegårde. Præsterne skulle stille med ryttere for selv at være fri for at bære våben, men de var først tilsagt at møde senest den 5. oktober. Jeg fulgte med de tre andre fra præstegården, dog var jeg til fods. Bevæbningen var såre slet, da kun få havde bøsser, men herr obersten talte vel for Danmarks og kongens sag, og modet var bedre end våbnene. Desuden gjaldt det jo forsvaret af folkenes egne hjem og familier. Selv havde jeg en god bøsse, som jeg og var vant til at bruge ved jagten. Men aldrig før havde jeg skudt efter et andet menneske.

Oberstens plan var, som vi forstod det, at opkaste en skanse tværs over tangen ved den lille landsby, der hedder Nabe. Her er tangen smal, og bakken, Nabe Bjerg, ville yde støtte til skansen, da den er ganske stejl. Jorden til skansen blev opgravet foran denne, således at en grav dannedes. Vældigt så det ud, omend skansen blegned, når man havde set den gamle vold ved Sjørring. Men der var næppe tid til noget stort værk. Et sekundært og kraftigere forsvarsværk skulle opkastes længere mod nord, ved byen Agger. Her ville arbejdet være større, men fjorden her er ganske dyb indtil tæt ved land. Kun skulle vi ved Nabe sinke fjenden, således at dette værk kunne blive færdigt. Obersten regnede med, at det ville tage svenskerne mindst en uge at nå frem til Agger Tange, altså at vi kunne forvente et angreb tidligst den 6. oktober.

Skansen ved Nabe var kastet og bemandet torsdag d. 1. oktober, de fleste erfarne officerer tilså arbejdet med værket ved Agger, eller søgte stadig at skaffe mandskab og få dem ekserceret, som det nu kunne lade sig gøre. Selv om vi ved Nabe måtte overnatte ret nødtørftigt bag simple lætage og hytter af rør fra fjorden, holdt vi modet højt. Mad havde vi, det skal siges, at Thy ikke lod os sulte, hverken bønder eller borgere. Og drikke savnedes heller ikke, omend den spiritus ikke var spiritus sanctus. Der brændte vagtbål den hele nat, og der blev, ved officerernes stadige påmindelser, holdt godt udvig. Ingen af os ønskede at blive overrumplet.

Fredagen den anden oktober gik uden hændelser. Humøret var stadig godt, vi var jo mange, omkring 300 mand. Nogle sov i løbet af dagen, så godt de nu kunne, vi skulle på vagt den påkommende nat. Hen på eftermiddagen kom en rytter sydfra med det bud, at svenskerne havde forladt Viborg samme dags morgen. Det var en overraskelse, vi troede stadig, de stod ved Aalborg. Hvilken styrke de kom med, var uklart, men mange hundrede var det helt vist. Det rystede os ikke alvorligt, tangen er jo smal ved Nabe, vi havde en forberedt stilling og vore hjem at forsvare. Buddet red videre nordpå for at finde herr Lykke.

Da natten faldt på ville mange ikke lægge sig. Vi kunne jo forvente svenskerne i løbet af natten. Jeg prøvede at få sovet trods nattekulden og de mange tanker, de fleste sikkert gør sig før et slag. Jeg stod op før midnat, jeg kunne slet ikke sove. Og snart var det min tur at deltage i den egentlige vagt. Vagtposter-

ne holdt sig væk fra de bål, der stadig brændte. Dels for at vort nattesyn ikke ganske skulle ødelægges, dels for ikke at være alt for synlige for fjenden med bålene i ryggen. Der var ingen måne, så det var svært at se ret meget. Men man vænnede sig jo til at se i mulmet, især de yngre af os.

Engang efter midnat mente en ung knægt, at han kunne se noget bevægede sig langs fjorden. Snart kunne flere se noget, der måtte være en flok ryttere, der forsigtigt nærmede sig. Der gik bud til de andre om at være beredte. Hvilket skete uden unødigt støj, det havde officererne indskærpet folkene på forhånd. Snart var hele skanseværket bemannet, og vi efterså eller skiftede fængkrudtet på vore bøsser. Resten knugede deres nødtørftige våben. De fremmede ryttere bevægede sig kun langsomt frem, men nu kunne vi også høre dem. Heste kan ikke holde sig stille, især ikke i en kold nat. Nu spredte rytterne sig ud. Nogle red forsigtigt ud i vandet, andre søgte op mod klitterne. Vore bål måtte de jo have set for længst. En officer stillede sig nær ved mig, vi stod nærmest ved fjorden. Han lagde hånden på min skulder og sagde sagte, at jeg skulle være klar til skud på hans kommando. Så gik han videre til de andre, der havde bøsser. Jeg blev ganske tør i munden og frøs, eller også var det angst, der fik mig til at ryste.

Nu blev der råbt fra et sted længere inde, at de fremmede skulle give sig til kende eller tage følgerne. Svaret var et skud fra de fremmede. Skyd, blev der råbt fra vor side, skyd for Satan! Jeg lagde an på en rytter ude i vandet og trak af. Langs det meste af vor skanse bragede det løs. Mange bøsser havde vi som sagt ikke, men det lød alligevel voldsomt. Glimtet fra skuddet betog mig nattesynet et kort øjeblik, da jeg kunne se igen, kunne jeg se en hest i vild flugt mod syd – uden rytter. Der blev råbt og bandet fra de fremmede, som vi nu vidste var svenske. Enkelte skud fulgte fra deres side, men uden nogen større virkning. De havde ikke tid til at tage et ordentligt sigte. Og så flygtede de.

En vild og ganske uordentlig hujen fra vor side fulgte dem på vej. Angsten fra vore uprøvede folk udløstes i hånråb efter de flygtende fjender. Vi havde vist os som mænd og slået de feje svenskere på flugt. Med en enkelt salve. Vi var uovervindelige, ved Gud og ved vort mod! Troede vi i vor vankundighed. At det kun var blækere, en fortrop for hovedstyrken, der skulle opklare vore stilling og styrke, forstod vi ikke. Officererne vidste nok dette, men de ville ikke ødelægge den gode stemning og vort nyvundne mod. Ak.

Bud om angrebet var straks sendt mod nord, og ved morgengry var vi blevet forstærket med yderligere 40 ryttere, nogle rigtige soldater. Dagslyset afslørede 3 døde svenskere foran min del af skansen, en af dem lå et stykke ude i det lave vand. Var det ham, jeg havde skudt efter? Havde jeg fældet ham? Det var troligt. Selv om jeg som en sand kristen burde holde mig det femte bud efterretteligt, ja dem alle, så følte jeg da en sær glad ophidselse over – måske – at have dræbt et menneske. Andre af dem, der havde skudt ved den natlige fægtning, var mindre ophidsede. En ung knøs, ikke engang fyldt de tyve, kastede endda op, og måtte sætte sig. En karl, der var godt oppe i årene, bød ham en dram og søgte at muntre ham op. Det var ingen skam at få det skidt efter sin første kamp. Han havde selv, sagde

han, haft det værre, da han var i krig for godt 30 år siden.

Jeg spurgte ham, hvor det havde været? Jo, han havde været med den forrige konge på hans ulykkelige tog i det tyske. Den oplevelse havde betaget ham al lyst til krigens værk, men da det nu var hans eget hjem det gjaldt, og han var befalet dertil, mente han ikke at kunne undslå sig. Jeg spurgte ham, om han ikke mente, vi havde skræmt de svenske grundigt? Det mente han nu ikke, de par døde betød intet. De svenske var mere vant til krig end vi, og de var nok flere, end vi havde truffet på i nat. Han ventede, at de ville komme igen. Og så kunne det være galt nok for os. Vor skanse og vor grøft havde han ikke megen tro til. Ser du ham, der ligger ude i fjorden? Jeg nikkede, han tænkte jeg stadig på. Selv om han ligger et stykke ude, så ligger han fast, han driver ikke. Nu ved svenskerne, at fjorden er ret lavvandet netop her. Jeg spurgte ham, om vi da ikke burde bjærge ham, og måske give ham en kristen begravelse? Det kan ikke svare sig, mente han. De ved allerede det med fjorden. Og vi kan hurtigt få nok at begrave. Hvis da ikke vi selv skal i jorden. Jeg bad ham tie med sine tanker, det var ikke godt at skræmme de andre, mente jeg. Men at han havde ret, måtte jeg indrømme.

Nogle timer efter daggry kom de svenske. Denne gang ikke få og listende. En stor tæt flok, med piker og musketter. Og et stort svensk flag midt i forreste række. Bag dem red en stor gruppe ryttere. Det var vanskeligt for os at se, hvor mange de egentlig var, da de var så tæt i flok og følge. Da de stadig var i nogen frastand, lod de deres trommer og piber lyde. Om det var for at indgyde deres egne folk mere mod eller for at skræmme os, ved jeg ikke. Velsagtens begge dele. Vore officerer fik travlt med at råbe til os: Klar alle. Stå fast, I danske mænd. Nu gælder det, Gud hjælper os nok. I slog dem i nat, så kan I vel gøre det også i dag. Ryttere red op og ned bag vor skanse, nok for at hindre at nogen fik lyst at fly.

Svenskerne kom nærmere, idet de holdt den samme kadence. Fast trådte de, og gruelige så de ud. Jeg mente at kunne ane, at de lo til hverandre. Da de var nået ind på en afstand af vel tre-firehundrede alen, stoppede de. Vore officerer råbte til os, at vi ikke måtte give ild, før de gav signalet. På den afstand ville vi ikke kunne træffe.

Nu brød omtrent ved halvdelen af de svenske ryttere af og red ind i landet, vestover. De forårsagede nogen konsternation på vor side, ville de angribe ved bakken? Der var vor linje tyndest besat, da vi ikke forventede, at nogle kunne finde på at angribe op ad den ret stejle skråning. Officererne fik travlt med at flytte rundt på nogle af vore folk for om muligt at opfange det ventede stød.

Og så begyndte fodfolkene at løbe frem under høje råb. Og rytterne bag deres fodfolk red ud i fjorden, der jo var ganske lavvandet, og bunden var fast og god. De red meget hurtigt, pludselig havde vi et angreb i vente fra to sider. En af vore gav ild, selv om ordren ikke var givet. Flere fulgte eksemplet og skød også. Svenskerne derimod skød ikke, de løb videre, ganske upåvirkede. Der blev råbt og bandet på vor side. Folk med grebe og leer sat på skaft blev beordret op på skansen. Svenskerne var tæt på nu, de stoppede kort op og gav ild. Det var morderisk. Med stor præcision faldt de forreste svenske skytter tilbage og gav plads til næste geled, der løb tættere på, inden de

også skød. Jeg kunne ikke holde mig tilbage, jeg satte min bøsse til kinden og gav ild.

Rytterne i fjorden havde nu ganske omgået vor skanse og var pludselig bag os, med dragne sabler. De svenske fodfolk skød ikke længere, nu stormede de i en mur af piker og blinkende sabler. Som havde Helvede selv åbnet sine porte og sluppet dæmonerne løs på verden. Nogle af vore begyndte at løbe, andre lå døde eller sårede på skansen. Panikken voksede, da vore så flugtvejen spærret af de svenske ryttere, der som høstfolk huggede ind på vore mænd, der smed deres våben, løftede hænderne og råbte på nåde. Det lod svenskerne sig ikke påvirke af, de huggede stadig til. Bag mig var fodfolket nået over både grøft og skansevold, og de rendte deres lange piker ind i massen af thyboer, der havde vendt ryg. Jeg må have smidt min bøsse i skræk og ophidselse, alt var et pandæmonium hos os. Vi var som vilde dyr, der drives frem af klapperne under en jagt. Den visse død bag os, den visse død foran os, ingen flugt mulig. Jeg blev væltet af dem, der stadig var bag mig. En stor karl faldt ind over mig, blodet stod ham ud af munden, ud over mig. Det blev nok min redning. Jeg blev liggende, dækket af mandens blod. Han døde hurtigt liggende der, og fremstødet gik nu uden om hans lig. Og uden om mig. Jeg bad, men ganske sagte. Og prøvede at ligge helt stille, mens vore folk døde rundt om mig.

Jeg ved ikke, hvor længe jeg blev liggende. Blodet fra manden oven på mig begyndte at størkne og trak i huden på mit ansigt. Modbydeligt var det. Tilsyneladende skete der ikke mere, enkelte jamrede, men det var kun få. Resten var rendt – eller lå lig. Endelig tog jeg mod til mig, væltede liget bort og rejste mig. Svenskerne var væk, draget videre mod nord. Jeg erfarede siden, at de kort fra Nabe havde taget herr obersten og de andre officerer til fange, de havde været på vej mod skansen. De var blevet ganske overrumplet af den hast, hvormed vi var blevet rendt over ende. Men hvad kunne man have ventet af en flok bønder uden militær erfaring? Bedre havde det været, hvis vi var rendt i stedet for at prøve at holde skansen.

Den påbegyndte skanse ved Agger var ikke i en stand, at den kunne have ydet nogen støtte. Her var folkene tilsyneladende

rendt i god tid, da de anede, hvad der skete længere mod syd, ved Nabe. De rendte – og de levede! Vi stod fast – og kun få overlevede. Mod kan være en farlig last.

Da jeg kom til Vestervig, søgte jeg ind i præstegården der. Jeg fik vasket blodet af, men mit blodsølede tøj kunne jeg ikke gøre noget ved. Præsten var ganske konfus, så mange rædsomme tidender. Han vidste ikke, hvor galt det stod til, men nok at vi ikke havde kunnet holde tangen, for den svenske hær havde passeret. Og det var ikke gået stille af. Nogen plyndring og vold, især mod kvindfolkene, havde allerede fundet sted. Men endnu havde svenskerne for travlt med at rykke frem og besætte det sidste af Nørrejylland. En svensk officer havde tilbudt præsten et beskyttelsesbrev – mod en passende betaling i sølv. Præsten havde betalt.

Sådan fortsatte det op gennem Thy og videre frem. De, der kunne betale for deres fred og gods, gjorde det. Nogle gange blev beskyttelsen respekteret, i hvert fald hvis en svensk vagt blev posteret. De uden midler måtte holde de svenske styrker med kost. Og finde sig i plyndring og adskillige overgreb. Thisted måtte udrede en dyr brandskat. Men det var, som man måtte vente.

Præsterne fik en del begravelser at ordne. Ved Nabe mentes at være faldet omtrent 300 mand, deraf 80 ryttere. Dertil kom de, der efterfølgende døde af deres sår. Det vil omtrent sige, at hver en thybo kendte en eller anden, der var faldet ved Nabe. Men hårdest ramt var det sydlige Thy, for derfra var de fleste folk kommet.

Yderligere kampe fandt ikke sted i Thy eller Vendsyssel. Frederiksdal, den nye stærke fæstning, faldt et par uger senere. Næste vinter frøs bælteerne til, så den svenske hær kunne marchere lige til Sjælland. Kongen indgik en tvungen fred. Men det var fjernt fra Thy, vi havde udstået det værste.

Jeg overlevede. Jeg ved, at jeg forsøgte at flygte. Men hvad er værst? Ofte vågner jeg om natten – med følelsen af at et lig ligger oven på mig – og liget jamrer. Havde det været bedre, at jeg var lagt i jorden sammen med de fleste andre fra den morgen i oktober?

Detalje fra kobberstik af Erik Dahlbergh visende stormen på Frederiksdal

I Mindet om Ingelise Pedersen

Ingelise var mangeårigt medlem af DKP og havde et stærkt personligt engagement i partiets aktiviteter.
Vore tanker går til Peder og familien.
Ingelise er her ikke mere.
Vi vil alle savne hende.

Hanne, Carsten, Ole, Henrik og Ingolf.

Tyrkiets Kommunistiske Parti

holdt sin 13. kongres den 9. august. Kongressen falder sammen med 100-året for TKP's grundlæggelse i Baku i 1920, året efter stiftelsen af Kommunistisk Internationale. I hundredeåret vil TKP »forberede sig på et mere indflydelsesrigt, stærkere og større parti«, men på grund af pandemisituationen er der ikke inviteret gæster. DKP har ved sin formand og sin internationale sekretær sendt kongressen en hilsen med håb om yderligere styrkelse af de broderlige forbindelser mellem de to partier.

Henrik Stamer Hedin

Danmarks Kommunistiske Parti holder

Landsledelsesmøde den 22.-23. august 2020 i København

Den cubanske ambasadør *Roger López García* forventes at besøge mødet, som i øvrigt vil beskæftige sig med klimapolitik og venstrefløjsstrategi. Der er adgang for partiets medlemmer, som kan rekvirere mødedokumenter og yderligere oplysninger ved henvendelse til sekretariatet.

Henrik Stamer Hedin

»Imperialismen er kapitalismens sidste stadium«

Af Gerry Grainger, international sekretær i Workers Party of Ireland

USA kom som sejrende imperialistisk magt styrket ud af II Verdenskrig på bekostning af de gamle førende europæiske kolonimagter England og Frankrig. På den anden side stod det socialistiske Sovjetunionen, der ligeledes var på sejrherrenes side.

For at dæmme op for socialismens fremgang i Europa og på verdensplan iværksatte USA en offensiv mod socialismen og startede den kolde krig i 1947 med den såkaldte Truman-doktrin, der blev en grundsten i USA's inddæmningspolitik over for Sovjetunionen.

Under et falsk påskud om at beskytte sin »nationale sikkerhed« påtog USA sig arrogant at »forsvare« Europa mod den såkaldte »kommunistiske trussel«. I Grækenland rasede borgerkrigen, og England anmodede USA om hjælp. Præsident Truman fik bevilget 400 millioner dollars i hjælp til Grækenland og Tyrkiet, således at disse lande ikke kom under kommunistisk indflydelse.

USA og dets allierede i Europa påbegyndte opbygningen af militære organisationer, der skulle forsvare de vestlige monopolers interesser. Marts 1948 tiltrådte Belgien, Frankrig, Luxembourg, Holland og Storbritannien Bruxelles-traktaten som udgangspunktet for en aftale om en militær alliance, Vestunionen.

I 1949 dannede Belgien, Frankrig, Luxembourg, Holland, Italien, Island, Danmark, Norge, USA og det fascistiske Portugal den nordatlantiske traktat-organisation, NATO. I 1952 sluttede også Grækenland og Tyrkiet sig til NATO, og i 1954 undertegnede NATO's medlemslande Paris-aftalen (anerkendelsen af Vesttyskland som en suveræn stat) og tog dermed Vesttyskland ind i alliancen.

Dermed blev Europa delt og Vesteuropa forpligtet til uforsonlig fjendtlighed overfor socialismen og de socialistiske stater. Organisationen – som naturligvis ikke havde noget at gøre med forsvar af eller skabelse af fred – var skabt for at sikre de imperialistiske magter et ensidigt militær forspring og for at ændre magtbalancen til deres fordel.

NATO og EU i monopolernes tjeneste

Imperialismens indbyggede behov for at udvide sit område og forøge kapitalen er stadigvæk en realitet i nutiden. Imperialismen, kapitalismens sidste stadium, er ikke kun et instrument til udbytning og udbygning, det er en afgørende mekanisme for at beskytte kapitalens og monopolernes interesser.

Vor tid bekræfter, at nutidens kapitalisme er i sin monopol-kapitalistiske fase, imperialismen, hvis væsentligste træk er

monopolernes dominans, og at afskaffelsen af kapitalismen står højt på historiens dagsorden.

Lenin påviste klart, at udviklingen af monopolismen og den statsmonopolistiske kapitalisme udgjorde en negation af kapitalismen som samfundssystem, og at kapitalismens udvikling til en højere, reguleret form får en revolutionær omvæltning af systemet til at være en nærliggende mulighed.

Imperialismen skabte verdenshistoriens to første verdenskrige. Uden mulighed for at kunne udnytte deres enorme produktionskapacitet og ivrige efter at støde deres rivaler fra tronen pressede monopolerne uafsladeligt på for en ekspansionistisk politik i deres søgen efter nye markeder, råmaterialer, billig arbejdskraft, investeringsmuligheder – og dermed øget profit. Siden II Verdenskrig er skabelsen og udvidelsen af monopoler taget voldsomt til.

NATO et redskab for imperialismen

I starten af 1960'erne havde USA 2.230 oversøiske militærbarer. USA og NATO støttede reaktionære koloniregimer. Det racistiske Sydafrika, Rhodesia, Sydkorea, Chile og Paraguay modtog systematisk militær hjælp og støtte fra NATO, og NATO fik efterhånden et langt synderegister med direkte eller indirekte angreb mod bevægelser for en egentlig national befrielse og mod progressive kræfter for fred, uafhængighed, frihed og lighed.

NATO støttede aktivt de franske kolonialister i Indokina, Tunesien, Marokko og Algeriet, de hollandske kolonialister i Indonesien og portugisiske kolonialister i Angola og Mozambique. Det stod fra tidlige stadier klart, at NATO var indstillet på militær intervention langt udenfor den indflydelsessfære, man offentligt påtog sig.

I 1970'erne udstrakte NATO sit operationsområde til Sydatlanten, dele af Afrika og det Indiske Ocean. I 1978 udtalte den amerikanske general Haig (som militær øverstkommanderende for NATO og for USA's tropper i Europa): »NATO's interesser går ud over NATO's område (...) selv på regionalt niveau må vi besidde militære kræfter, der kan virke afskrækkende (...) i den tredje verden«.¹

I februar 1980 bemærkede *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, at »NATO's øverstkommanderende i Sydeuropa, admiral Harold Shear, beskriver hele Afrika, Middelhavet og Det Indiske Ocean samt de lande, der ligger ud til det, som en del af NATO's sydflanke«.

I en tale i Los Angeles 20. februar 1978 sagde USA's forsvarsminister Harold Brown om Mellemøsten: »Da denne region indeholder verdens største olieforekomster, kan man ikke skille vores egen sikkerhed, NATO's sikkerhed og sikkerheden for vore allierede i Asien fra sikkerheden i Mellemø-

sten og den Persiske Golf«.

Sidst i 1970'erne udviklede USA en »hurtig indsatsstyrke«, der skulle kunne bremse nationale og sociale befrielsesbevægelser fremgang og både beskytte og sikre monopolernes positioner.

I december 1979 forudså det Hvide Hus' sikkerhedsrådgiver Zbigniew Brzezinski brugen af denne styrke som en angrebsstyrke, idet han udtalte: »USA's indsatsstyrke, som nu er under opstilling, vil give os mulighed for at reagere hurtigt, effektivt og måske før fjenden i de dele af verden, hvor vore væsentligste interesser er berørt, og hvor der ikke er opstillet permanente amerikanske styrker«.²

I oktober 1973 offentliggjorde den britiske anti-atomvåbenkampagne informationer om videnskabeligt arbejde på britiske universiteter og fakulteter, som fik støtte fra det amerikanske forsvarsministerium, det britiske forsvarsministerium og NATO.

I en pjece *Study War No More*³ udstillede de detaljer om NATO's videnskabelige program på britiske og Nordirske universiteter, som omfattede mange forskellige emner, herunder militær flyvning, militært efterretningsvæsen, biologiske krigsførelse og flådekrigsførelse.

EU – en mellemstatslig kapitalistisk union

Den første fase i udviklingen af det såkaldte Europæiske Projekt startede med, at de oprindelige seks medlemmer af Fællesmarkedet (EF) indgik Rom-traktaten i 1956. Det fortsatte gennem de første udvidelsespakker og til indgåelsen af den Europæiske Fælles Akt (»EF-pakken«) i 1987.

EU-projektets næste udviklingsfase – at omlægge EF fra et »fællesmarked« til en forenet politisk og militær blok – gennemgik flere faser i løbet af de næste 30 år. Milepælene i denne udvikling blev markeret af Maastricht-traktaten, Nice-traktaten, indførelsen af euroen, den voldsomme udvidelse fra 10 til 28 stater og EU's forfatning/Lissabon-traktaten.

I 1980'erne og i 1990'erne forøgede USA og NATO deres brug af internationale økonomiske kneb for at styrke monopolerne: handelsblokader, kredit- og teknologiblokader, urimelige handelsaftaler og sanktioner.

Militariseringen af de større kapitalistiske landes økonomiske, ideologiske og politiske liv foregik samtidig med en tilsvarende nedgang i det arbejdende folks levevilkår.

EF-pakken (underskrevet i 1986, ratificeret i 1987) sikrede, at Europas fælles udenrigspolitiske beslutninger blev underlagt den europæiske lov. Med Amsterdam-traktaten i 1992 tilføjede man forsvarspolitik, og i 1999 etablerede EU en egentlig militær kommando og enedes om at skabe en militær styrke for EU, herunder at danne en EU-indsatsstyrke. I 2001 erklærede EU sig som »militært operationelt«.

På et fransk-britisk militært topmøde i 2003 blev det foreslået, at EU opstillede mindre kampgrupper. Det vedtog EU på London-topmødet senere samme år. Lissabon-traktaten styrkede forståelsen af EU som en særskilt legal enhed, adskilt fra og overordnet de enkelte medlemsstater, som er forpligtet til at

støtte EU's udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik.

EU har spillet en stadig større rolle i EU/USA/NATO-aksen som en mellemstatslig kapitalistisk union. I 1988 havde NATO 5,4 millioner aktive militærpersoner og mere end syv millioner reserver.

NATO og Vestunionen

I 1991 foreslog den franske præsident Francois Mitterand og Tysklands kansler Helmut Kohl, at Vestunionen skulle fungere som en integreret del af den Europæiske Sikkerheds- og Forsvarsidentitet (ESDI). I 1992 meddelte Vestunionen, at den ville løse opgaver under tre niveauer for kampintensitet – de såkaldte »Petersberg-opgaver« (humanitære og redningsopgaver, fredsbevarende styrker og fredsskabende styrker). Man forudså, at ESDI skulle fungere som »forskellig fra, men ikke adskilt fra« NATO. Dette blev godkendt på EU's Maastricht-konference i december 1991, hvor man enedes om at lade Vestunionen blive EU's militære gren.

Inden man underskrev Maastricht-traktaten, var der kræfter, som antog en »Atlantisme«: det synspunkt at NATO skulle være det primære sikkerhedspolitiske organ, mens de såkaldte »Europæere« foretrak, at EU udviklede en forsvarsstyrke, som i det mindste af navn ville være uafhængig af USA. Man forventede, at ESDI ville dreje sig om den foreslåede europæiske fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) og en genoplivning af Vestunionen.

Udviklingen af en fælles europæiske valuta for at skabe et integreret europæisk marked blev også set som en udfordring til USA's dominerende position på området og gav dermed anledning til inter-imperialistiske uoverensstemmelser.

Dette blev bekræftet af et dokument, der kort efter angiveligt blev lækket til pressen – et udkast til en »Defence Planning Guide« fra Pentagon, USA's forsvarsministerium. Dokumentet bekræftede tilsyneladende en dyb amerikansk mistænksomhed overfor Japan og Tyskland og en frygt for, at der ville udvikle sig en global konkurrence med USA og en krise over nationale interesser og militær rivalisering. Samtidig understregede det NATO's forrang frem for alle rent europæiske sikkerhedsaftaler.

Dokumentet understregede behovet for, at USA's interesser kom først, og det fastslog, at »vi må bevare instrumenterne til at afskrække mulige konkurrenter fra så meget som at arbejde i retning af en større regional eller global rolle«.

Dokumentet foreslog også, at »de mest lovende måder at forankre øst- og centraleuropæere i Vesten på (...) vil være deres deltagelse i Vestens politiske og økonomiske organisationer«, og henviste der til optagelse i EU og udvidede forbindelser med NATO«⁴.

Efter denne læk genopdagede det europæiske borgerskab sit dybe engagement i NATO og understregede, at Vestunionen skulle supplere, ikke konkurrere med NATO.

Maastricht-traktaten

Den Europæiske Unionstraktat, som blev forhandlet igennem i Maastricht i 1991 og underskrevet 7. februar 1992, skabte en europæiske union, der indeholdt de Europæiske Fællesskaber

plus »de politikker og samarbejdsformer, traktaten beskriver«⁵.

Et af traktatens erklærede mål var at understøtte EU's identitet »på den internationale scene, særligt gennem implementering af en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik«.

Efter traktatens artikel J.2 er medlemsstaterne enedes om at informere og konsultere hinanden om udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner for at sikre, at deres samlede indflydelse udøves så effektivt som muligt »ved hjælp af samstemmende og konvergerende handling«.

Ud fra traktaten er Rådet for den Europæiske Union bemyndiget til at definere »fælles standpunkter«, og medlemsstaterne er forpligtet til at sikre, at deres nationale politikker svarer overens med de »fælles standpunkter«.

Artikel J.3 tillader, at man indleder »fælles handlinger« i udenrigs- og sikkerhedsforhold, og artikel J.4 erklærer, at den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) »skal omfatte alle spørgsmål i forbindelse med den Europæiske Unions sikkerhed, inklusive rammerne for en fælles forsvarspolitik...«

Det stod imidlertid klart, at hensigten ikke var at udforme politikker i modstrid med NATO's politikker, eller som bragte uorden i samarbejdet med NATO og Vestunionen.

Udvidelse mod øst

I juni 1992 i Lissabon fremsatte Det Europæiske Råd målene for fælles aktion. De særlige områder, hvor der skulle handles i fællesskab, var Central- og Østeuropa (inklusive det tidligere Sovjetunionen og Balkan), Maghreb og Mellemøsten. I 1993 flyttede Vestunionens Permanente Råd og generalsekretariatet fra London til Bruxelles med det erklærede formål at bringe dem tættere på NATO og EU.

Tanken om udvidelse mod øst blev åbent fremlagt i december 1994. I 1999 blev Polen, Ungarn og Tjekkiet fuldgældige NATO-medlemmer. Bulgarien, Rumænien, Slovenien, Estland, Letland og Litauen fulgte trop i 2004, efterfulgt af Albanien og Kroatien i 2009.

På NATO-topmødet i Bukarest i april 2008 drøftede man optagelse af Georgien og Ukraine i NATO. I 2011 anerkendte NATO officielt fire kandidat-lande: Bosnien-Herzegovina, Makedonien, Montenegro og Georgien.

Siden 1989 er alle nye medlemmer af EU blevet optaget i NATO. Lande, der ønsker optagelse, skal tilpasse deres »forsvars- og sikkerhedspolitikker« med NATO's.

I 1994 lancerede NATO det såkaldte Partnerskab for Fred. Det blev foreslået som et amerikansk initiativ på NATO's forsvarsministermøde i Tyskland i oktober 1993 og blev formelt startet i januar 1994 på NATO-topmødet i Bruxelles.

I dag er Cypern det eneste EU-medlem, som hverken er medlem af NATO eller Partnerskab for Fred. I januar 2014 erklærede Cyperns præsident, Nicos Anastasiades, at regeringen havde til hensigt at indlede en proces frem imod optagelse i NATO's Partnerskab for Fred.

Cyperns Kommunistiske Arbejderparti (AKEL) har taget afstand fra NATO og fordømt den stigende militarisering af de internationale relationer og NATO-USA-EU-aksens aggression i Østeuropa og andre steder⁶.

Amsterdam-traktaten

I Saint Malo-deklarationen fra 1998, som var endnu et skridt imod en stigende europæisk militær kapacitet, hedder det, at EU »må have mulighed for at handle selvstændigt, med troværdige militære styrker, midlerne til at beslutte at bruge dem og være parat til at bruge dem...« Dette instrument blev betegnet som en Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik (FSPP).

Efter indgåelsen af Maastricht-traktaten tillod NATO Vestunionen at gøre brug af NATO's ressourcer gennem de forenede fælleskommandoer. Efter Maastricht fulgte Amsterdam-traktaten, som trådte i kraft i 1999. Den ændrede på flere punkter Maastricht-traktaten væsentligt og cementerede NATO's overhøjhed i disse ordninger.

I 2001 bekendtgjorde Det Europæiske Råd, som udstikker EU's politiske retning og dagsorden, at man ville kunne udsende kamptropper fra 2003. I 2006 havde EU engageret sig i talrige operationer, ofte uden for Europa.

EU og NATO – hånd i hånd

EU og NATO underskrev i 2002 en formel erklæring om en Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik. Mens USA formelt hilste denne udvikling velkommen, var man fortsat bekymret for, at dette kunne komme til at skade USA's interesser og udfordre NATO's enehærdedomme i den såkaldte »sikkerhedsarkitektur«.

I en tale i Bruxelles i juni 2001 havde George W. Bush udtalt: »USA vil hilse en handlekraftig europæisk styrke velkommen, som er velintegreret med NATO, og som giver nye muligheder for at håndtere kriser i tilfælde, hvor NATO vælger ikke at føre an«⁷. Siden 2001 har der været afholdt regelmæssige møder mellem EU og NATO.

På NATO's topmøde i Prag i 2002 besluttede man at indlemme syv nye medlemsstater og at opstille NATO's reaktionsstyrke, som skulle udsendes hurtigt til højintensive konflikter verden over. Prag-topmødet styrkede USA's position og gav anledning til en fjendtlig russisk reaktion.

Imperialismens ideologer meldte også klart ud, at USA burde opretholde sit herredømme over det såkaldte euro-atlantiske rum, at både NATO og EU burde have udvidelse som et primært mål, samt at disse processer om muligt burde forløbe parallelt og dermed udvide begge de mellemstatslige imperialistiske alliancers indflydelse så langt mod øst som muligt.

Selv om der som følge af balladen om NATO og ESDP var nogen murren fra nogle af EU-landene om at »atlantismen« tog overhånd, så er EU siden forblevet uadskilleligt vævet sammen med NATO.

Lissabon-traktaten

I 2003 forelagde EU's udenrigschef, Javier Solana, et strategidokument for EU-topmødet. Solana var generalsekretær for NATO (blandt andet under NATO's morderiske angreb på Jugoslavien), inden han blev udenrigschef i EU.

Strategidokumentet sigtede på at mindske FN's rolle i at

»styrke den internationale orden« til fordel for NATO's, WTO's og de internationale finansielle institutioners rolle, såvel som en række europæiske og ikke-europæiske regionale institutioner.

Det hed videre, at en »række lande har sat sig uden for det internationale samfund« og at »der er behov for at udvikle en strategisk kultur som fører til tidlig, hurtig (...) og robust intervention«. Han tilføjede: »Som en union med 25 medlemslande, der bruger mere end 160 milliarder euro om året på forsvar, burde vi kunne opretholde flere samtidige operationer. Vi kunne gøre et særlig værdifuldt bidrag ved at udvikle operationer med både civile og militære kapaciteter«⁸.

Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA) blev oprettet i 2004 for at sætte mere fart i den Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik, for at vurdere militære kapaciteter, foreslå multilaterale projekter, understøtte »forsvarsteknologiens« udvikling og øge effekten af »militære udgifter«. I 2011 havde EDA et budget på 30,5 millioner euro.

I maj 2006 beskrev USA's vicepræsident Dick Cheney NATO's mål som at udvide sig så langt som muligt, inklusive Ukraine og Georgien og måske endda Ruslands grænseegne. Washington har konsekvent gjort det klart, at der ikke måtte indgås aftaler, som kunne anfægte NATO's førerskab.

Vestunionens opgaver og institutioner blev gradvist overført til EU's Fælles Sikkerheds- og Forsvarspolitik. Denne proces fuldstændtes i 2009, da en gensidig forsvarsparagraf i Lissabon-traktaten – svarende til de samme aftaler i Vestunionen – trådte i kraft.

Staterne, der deltog i den Modificerede Bruxelles-traktat, besluttede efterfølgende at afslutte traktaten den 31. marts 2010, og at alle Vestunionens aktiviteter i øvrigt skulle slutte inden for en nærmere angivet tid. Vestunionen blev officielt erklæret nedlagt pr. 30. juni 2011 og holdt dermed i praksis op med at eksistere.

Da EU-landene, efter Irlands anden folkeafstemning om traktaten, endeligt undertegnede Lissabon-traktaten sidst i 2009, var det en milepæl i EU's udvikling. Det markerede også et afgørende skifte i forholdet mellem de enkelte medlemsstater og EU som en selvstændig magt.

Tiltrædelsen af Lissabon-traktaten – en lidt udvandet udgave af den Europæiske Forfatning – markerer kulminationen på den anden væsentlige fase af EU-medlemsstaternes integration i en europæisk imperialistisk alliance.

Noter:

1. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 4. januar 1978
2. *Washington Post*, 20. december 1979
3. Skrevet i 1974 af Zoe Fairbanks, redaktør af CNC magazine *Sanity* og udgivet af CND
4. Excerpts i *New York Times*, 8. Marts 1992
5. TEU, Title 1, Common Provisions, Article A
6. AKEL C.C. Press Office, 9. Marts 2015, Nicosia
7. *The Economist*, 14. Juni 2001
8. Den Europæiske Sikkerhedsstrategi, foreslået af Javier Solana og vedtaget på EU-topmødet af stats- og regeringslederne i Bruxelles den 12. december 2003.

Imperialismens fem kendetegn

Gerry Graingers artikel baserer sig på Lenins imperialismebegreb.

I 1916 skrev Lenin bogen *Imperialismen som kapitalismens højeste stadium*. Den blev skrevet ved tærskelen til Første Verdenskrig. Udviklingen i de sidste 100 år, har vist, at Lenins analyser stadig har gyldighed.

I bogens kapitel syv giver han en definition på imperialismens og dens fem kendetegn: »Skulle man fremsætte en så kort definition af imperialismen som muligt, så måtte man sige, at imperialismen er kapitalismens monopolistiske stadium. Den definition ville indeholde hovedsagen, for på den ene side er finanskapitalen nogle få monopolistiske storbankers kapital, der er smeltet sammen med de monopolistiske industrisammenslutningers kapital, og på den anden side er verdens opdeling overgangen fra en kolonipolitik, der uhindret kunne brede sig over strækninger, ingen kapitalistisk magt endnu havde besat, til en kolonipolitik, der består i monopolistisk beherskelse af den allerede fuldstændig opdelt jord.

Alt for korte definitioner er ganske vist nemme, fordi de resumerer det vigtigste, men dog utilstrækkelige, så snart man specielt vil udlede væsentlige træk ved det fænomen, man skal definere.«

Lenin giver en definition af imperialismen, som indeholder følgende fem af dens vigtige kendetegn:

1. en koncentration af produktion og kapital, der har nået et så højt udviklingstrin, at den har skabt monopoler, der spiller en afgørende rolle idet økonomiske liv
2. bankkapitalens sammensmeltning med industrikapitalen og skabelse af et finansoligarki på basis af denne »finanskapital«
3. kapitaleksporten, til forskel for vareeksporten, opnår særlig stor betydning
4. der opstår internationale monopolistiske kapital-sammenslutninger, som deler verden mellem sig
5. Jordens territoriale opdeling mellem de kapitalistiske stormagter er afsluttet.

»Imperialismen er kapitalismen på det udviklingstrin, hvor finanskapitalens og monopolernes herredømme er skabt, hvor kapitaleksporten har nået fremtrædende betydning, hvor verdens opdeling mellem de internationale truster er begyndt, og opdelingen af Jordens hele territorium mellem de største kapitalistiske lande er afsluttet.«

Kilde: V. I. Lenin, *Udvalgte værker*, bind 6, Forlaget Tiden 1981, ss. 140f.

Erklæring fra det cubanske udenrigsministerium:

Cuba fordømmer terrorisme og politisk manipulation

USA deler åbenbart terrorisme i god og fjendtlig terrorisme. Den 30. april 2020 fandt et bevæbnet angreb sted rettet mod Cubas ambassade i Washington DC, USA. En eksilcubaner ved navn Alazo Baró affyrede 32 skarpe skud mod ambassaden, kun få meter fra det Hvide Hus, hvor der heldigvis kun skete materiel skade. Men efter det fulgte der tavshed – ingen reaktioner eller oplysninger. En ildevars-lende tavshed, der udstiller USA's dobbeltmoral, der mere end antyder, at USA anerkender »ond terrorisme«, når man optræder mod USA's interesser, og sideløbende optræder, som om der eksisterer »god terrorisme«, der rammer et land som Cuba – af USA udpeget til fjende.

Cubas udenrigsministerium afslørede dobbeltmoralen og gav USA svar på tiltale med følgende erklæring.

Det cubanske udenrigsministerium tager skarpt afstand fra den krænkende medtagelse af Cuba på en liste opstillet af USA's udenrigsministerium og offentliggjort den 13. maj 2020 over lande som påstås ikke at samarbejde fuldt ud med USA's indsats mod terrorisme. Påstanden er på det skarpeste blevet afvist af præsident Miguel Díaz-Canel Bermúdez.

Der er tale om en ensidig og vilkårlig liste uden reelt grundlag, autoritet eller international støtte, som i sin foreliggende form kun bidrager til at bagvaske og presse lande, der nægter at bøje sig for USA's regerings ønsker i forbindelse med de beslutninger, de træffer som selvstændige og uafhængige lande.

USA's hovedargument har været, at medlemmer af Den Nationale Befrielseshær (ELN), som indgik i delegationen til fredsforhandlingerne i Colombia, stadig opholder sig i Cuba.

Det er velkendt, at medlemmerne af Den Nationale Befrielseshær ELN's delegation til fredsforhandlingerne er i Cuba, fordi Ecuador pludselig ikke længere ville være værtsland for fredsforhandlingerne, og at værtskabet på anmodning af den colombianske regering og ELN i maj 2018 overgik til Havana.

Fredsforhandlingerne blev indledt den 7. februar 2017 i Quito, Ecuador. Efter anmodning af parterne har Cuba sammen med Brasilien, Chile, Ecuador, Venezuela og Norge været garant for fredsprocessen.

Efter Iván Duque Márquez' tiltrædelse som præsident for Colombia den 7. august 2018 deltog repræsentanter for hans regering i tidsrummet fra den 8. august 2018 til januar 2019 i en række møder med Cuba og ELN's delegation til fredsforhandlingerne med henblik på at fortsætte de dialoger, som var indledt under Santos' præsidentperiode – en proces hvor vort land har udvist skyldig diskretion og udelukkende optrådt som garant.

Straks efter bombningen af Politikadetakademiet i Bogotá den 17. januar 2019 udtrykte Cuba og landets udenrigsminister medfølelse med Colombias regering og folk og navnlig med de

pårørende til ofrene for bombningen og bekræftede Cubas stærke holdning om at tage afstand fra og fordømme alle former for og forekomster af terrorhandlinger, -metoder og -praksis.

Herefter traf den colombianske regering politiske og juridiske foranstaltninger imod den ELN-delegation til fredsforhandlingerne, som befandt sig i Cuba, og stoppede fredsdialogen. Desuden besluttede den ikke at følge den vedtagne Protokol i Tilfælde af Afbrydelse, og svigtede og overtrådte de forpligtelser, som den colombianske stat havde indgået med de øvrige seks nationer, der havde undertegnet protokollen.

Protokollen i Tilfælde af Afbrydelse var undertegnet inden for rammerne af de fredsforhandling, som fandt sted den 5. april 2016 mellem Colombias regering, ELN og garantlandene. Den fastslår, at guerilla-delegationen skulle kunne vende sikkert tilbage til Colombia, hvis fredsforhandlingerne blev afbrudt.

Den cubanske regering har erklæret, og fastholder fortsat i dag på grundlag af de vedtagne dokumenter, at protokollen bør gennemføres. Dette standpunkt, som støttes bredt af det internationale samfund og af kredse, som er engageret i at nå frem til en forhandlingsløsning på den væbnede konflikt i Colombia, er en accepteret universel praksis, som gentagne gange er ratificeret i overensstemmelse med folkeretten og de forpligtelser, der påhviler det land, som er garant og værtsland for forhandlingerne. Det skyldes den manglende gennemførelse af denne protokol, at medlemmerne af ELN's delegation til fredsforhandlingerne stadig befinder sig i Cuba.

Den colombianske regering har kastet sig ud i en række fjendtlige handlinger imod Cuba, herunder offentlige erklæringer, trusler og beskyldninger gennem en utaknemmelig og politisk motiveret manipulation af Cubas ubestridelige bidrag til freden i Colombia. Blandt disse handlinger skal nævnes et skifte i Colombias historiske støtte til den resolution, der årligt vedtages på FN's Generalforsamling med krav om afslutning af USAs økonomiske, handelsmæssige og finansielle blokade mod Cuba, som påfører vores befolkning store skader og lidelser. Det var et klart brud med den konsekvente og uforanderlige holdning, som samtlige colombianske regeringer har indtaget siden 1992.

Samme dag, som USA meddelte, at Cuba var blevet medtaget på listen over lande, der påstås ikke at samarbejde fuldt ud med USA's indsats mod terrorisme, erklærede den colombianske regerings fredshøjkommissær Miguel Ceballos Arévalo offentligt, at USAs beslutning om at medtage Cuba var en »anerkendelse« af Colombias regering og dens »gentagne anmodninger« om, at Cuba sendte medlemmerne af ELN's delegation til fredsforhandlingerne tilbage til Colombia.

Disse erklæringer fra Miguel Ceballos har mødt kritik fra mange kredse i Colombia, der er engagerede i freden, og en

række colombianske politikere har krævet en forklaring fra regeringen om disse erklæringer og den manglende gennemførelse af den vedtagne Protokol i Tilfælde af Afbrydelse.

Cubas udenrigsministerium afviser på det skarpeste erklæringerne fra den colombianske fredshøjkommissær.

Det kan udledes af udtalelserne fra fredshøjkommissæren, at den colombianske regerings handlemåde har betydet en støtte for argumenterne for USA's aggressive hensigter mod vor nation og har »sagt god« for USA's modbydelige handlinger mod en latinamerikansk og caribisk nation.

At nævne tilstedeværelsen i Cuba af repræsentanter for ELN, som USA's anklager bygger på, er fuldstændigt og bevidst ubegrundet. Der er konkrete og i visse tilfælde meget nylige eksempler på vores bilaterale samarbejde med USA i bekæmpelsen af terrorisme samt på fælles retshåndhævelsesaktioner og aktioner af særlig interesse for USA, så medtagelsen af Cuba på listen, som meddelt af USAs udenrigsministerium, er en bevidst forbrejning af sandheden.

Det skal huskes, at Cuba som land har været mål for mange terroraktioner, der har været finansieret og gennemført fra USA's territorium af grupper og enkeltpersoner, hvis aktiviteter USAs regering har set gennem fingre med og beskyttet, hvilket er offentligt kendt. Cuba har også tidligere været offer for statsterrorisme, begået direkte af USA's regering, som ved visse lejligheder har handlet i hemmelig forståelse med den organiserede kriminalitet i landet. Som følge af sådanne aktioner er 3478 cubanere blevet dræbt, og 2099 har fået varige skader.

Den 30. april 2020 var Cubas ambassade i USA mål for en terrorhandling. USA's regering reagerede med medskyldig tavshed og hverken fordømte eller tog afstand fra denne handling, samtidig med at den undlader at gribe ind over for terroristiske enkeltpersoner og grupper, som med base på USA's territorium tilskynder til vold mod Cuba og landets institutioner.

Resultatet har været, at der efter terrorangrebet mod vores diplomatiske mission i Washington, har været trusler mod cubanske diplomater og ambassaders sikkerhed både i selve USA og i Mexico, Costa Rica, Antigua & Barbuda, Canada, Cypern, Østrig og Angola, som alle er blevet meldt til de respektive regeringsmyndigheder.

USA's holdning om åbenlys meddelagtighed indebærer fare for at blive fortolket som støtte til terrorisme. Holdningen svarer nøje til den styrkede politik for aggression og tilskyndelse til vold mod Cuba, som endog er blevet udbredt til lande, hvor cubansk sundhedspersonale arbejder i henhold til bilaterale samarbejdsprogrammer.

Cubas engagement og beslutsomme indsats mod og fordømmelse af terrorisme er nedfældet i forfatningen. Forfatningen afviser fuldstændigt og kategorisk enhver form for terrorisme, navnlig statsterrorisme, og det er også udmøntet i den relevante lovgivning. Der er utallige grunde til at betvivle, at USAs regering kan afgive en ligeså kategorisk erklæring om sin holdning til terrorisme.

Cuba har konsekvent støttet freden i Colombia og arbejdet som garant for gennemførelsen af fredsaftalen mellem den colombianske regering og De Colombianske Revolutionære Væbnede Styrker – Folkets Hær (FARC-EP), selvom den colombianske regering ikke har garanteret beskyttelse eller sikret en nøje gennemførelse af fredsaftalen.

Som det allerede er sket gennem diplomatiske kanaler, anmoder det cubanske udenrigsministerium den colombianske regering om at gøre rede for sin holdning til den rolle, som fredsprocessens garant, herunder navnlig Cuba, bør spille.

Udenrigsministeriet kræver ligeledes at blive informeret om den colombianske regerings holdning til håndhævelsen og gennemførelsen af fredsaftalen mellem Colombias regering og FARC-EP.

Det cubanske udenrigsministerium henstiller indtrængende til Colombias regering at meddele sin officielle holdning til medtagelsen af Cuba på den liste, som USA's udenrigsministerium har opstillet, og gøre rede for sine embedsfolks rolle og holdning under de forudgående konversationer med USA om dette emne.

Som et land, der har været offer for terrorisme, tager Cuba stærkt afstand fra enhver form for manipulering og politisk opportunisme i forbindelse et så følsomt spørgsmål.

Havana, den 1. juni 2020

Oversat fra spansk ved Kirsten Schelbeck, DCF

Så kom den

Af Jørgen Tved

Vil du i godt selskab og har du bare lidt tid, så skal du anskaffe dig den nye bog af Henrik Stamer Hedin, *Den sorte flodbølge*.

Lige siden jeg læste hans første roman, *Papirtigeren*, har jeg ventet på noget mere. Nu er det kommet: En ny bog af Henrik, med 8 noveller. Titlen er foruden bogens også titel på en af novellerne. Når du har læst den, kan du forstå, at den sorte flodbølge kan betyde 2 ting.

Igen er jeg blevet meget overrasket over det store kendskab, Henrik har til den verden, vi lever i. Novellerne foregår i Afrika omkring en mineby, hvor der udvindes kobber; der er mange sorte ansatte, men alle ledende stillinger er besat af de hvide, og selv om vi godt ved, at Afrika og dets sorte befolkning, igennem mange mange år, er blevet groft undertrykt, så fremmer det absolut forståelsen, når Henrik sætter navn på nogle af dem. Vi genkender næsten alle typerne. Vi har dem jo selv.

De der kryber og prøver at gøre sig godt bemærket hos dem, som er lidt højere på strå – formanden, værkførererne osv. Kan en hvid huske navnet på en sort, vokser den sorte udi egen indbildning, og måske kan der falde lidt af. Jeg tror vi alle kender til fedteri i forhold til de ledende på arbejdspladserne.

Så er der de trodsige, de der blandt kammeraterne er nogle helvedes karle, der f.eks. højlydt gør vrøvl over løn- og arbejdsforholdene, men når arbejdsgiveren eller hans repræsentanter er i nærheden, er de fromme som nyfødte lam.

I Afrika er der naturligvis også dem, som mener, at slår man bare de hvide ihjel, så er alle problemer løst.

Henrik afslører et stort kendskab til Afrika og den sorte befolkning. Det han beskriver er ikke romantik og eventyr, men barsk virkelighed. Måske stammer hans viden fra dengang, han arbejdede for FNs udviklingsprogram.

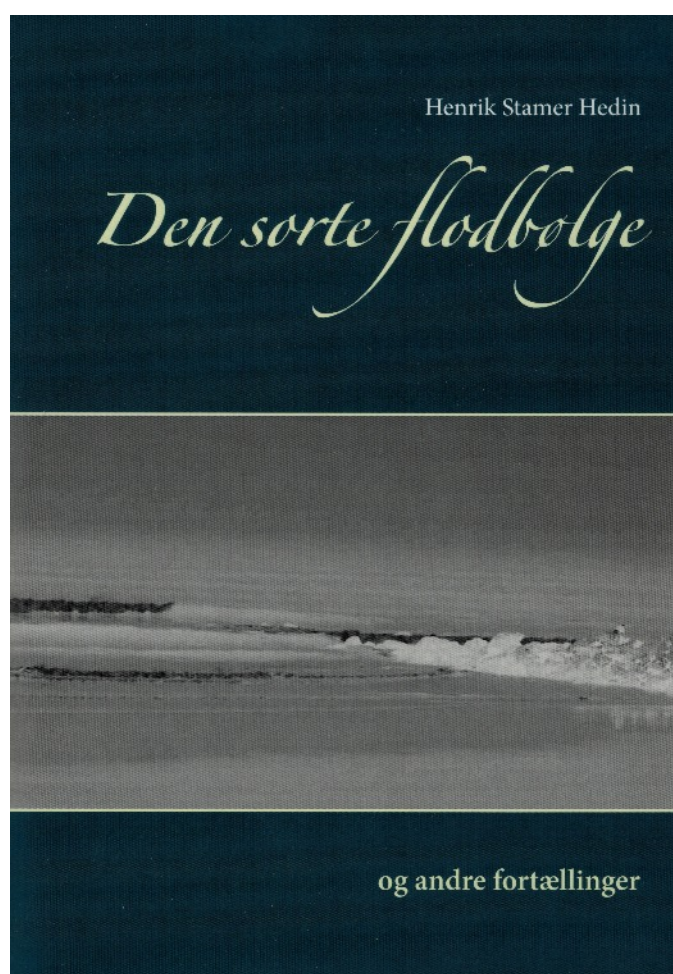
Bogens titel *Den sorte Flodbølge* er også titel på en af bogens noveller, der bygger på en konkret begivenhed. En Supertanker »Amoco Cadiz« gik på grund og sprang læk med en massiv olieforurening af hav og strand til følge.

I en tid hvor vi igen hører rigtig meget om »Pløresund« og den forurening, vi udsætter Øresund for, er det Henriks fortje-

neste at fortælle, at i vort samfund lukker man ofte bevist øjnene på mange områder, også på områder, hvor virksomheder og koncerner optræder som store svin. »Det ligger jo så langt væk og rammer jo kun de lokale og er nok ikke så slemt«.

Nu venter jeg i spænding på Henriks næste bog.

Henrik Stamer Hedin, *Den sorte flodbølge og andre fortællinger*. Books on Demand. 240 sider. 149 kroner. ISBN 978 87 4301 3402

Lystlæsning om digterspirerne fra frokoststuen

Af Margit Andersen

I Hvede (2019) tegnede Arne Herløv Petersen et billede af den unge digtergeneration fra 40'erne, der samledes omkring tidskriftet Vild Hvede. Med Klinte går han baglæns til de unge digterspirer fra 20'erne, og det er en stor og farverig buket, vi her præsenteres for. En del af dem læses stadig, nogle er bare blevet til et navn, og enkelte er faldet helt ud af historien.

Samlingsstedet for de unge mennesker var universitetets frokoststue i Studiegården, som i 1916 var blevet åbnet for at de studerende i denne dyrtid kunne få lidt næring for en billig penge. Her sad de i grupper ved marmorbordene og diskuterede litteratur, kunst og politik. Kun Athos Josephson (bedre kendt som Mogensen i Hans Scherfigs *Den forsvundne fuldmægtig*) sad helst for sig selv. Man funderede.

Hovedpersonen i *Klinte* er Tom Kristensen, der hellere vil være digter end gymnasielærer, og det bliver han jo med bravur, men i succesens bæger er der malurt i form af en hård kamp med Kong Alkohol. Hans ven Emil Bønnelycke, der smidigt

glider fra at være revolutionær til reaktionær, havde allerede debuteret i 1917 og var blevet alle blades darling, så længe det varede. I hvert fald skulle det blive Tom, der overlevede litterært.

Udenom de to er der så den brogede flok, som for de flestes vedkommende var en slags kommunister for kortere eller længere tid. I flæng kan nævnes Broby-Johansen med viltre lokker og et brændende blik, der kunne hypnotisere høns, maleren Eugène de Sala (egentlig Osvald Salomonsen) med grønt hår og også forevigt af Scherfig i *Den Døde Mand*, og Jens August Schade, der trods sit udseende er udstyret med et enestående kvindetække. Otto Gelsted er lidt ældre end de andre, allerede et navn og derfor kommet igennem Cavlings nåleøje og blevet ansat på Politikens litteraturredaktion.

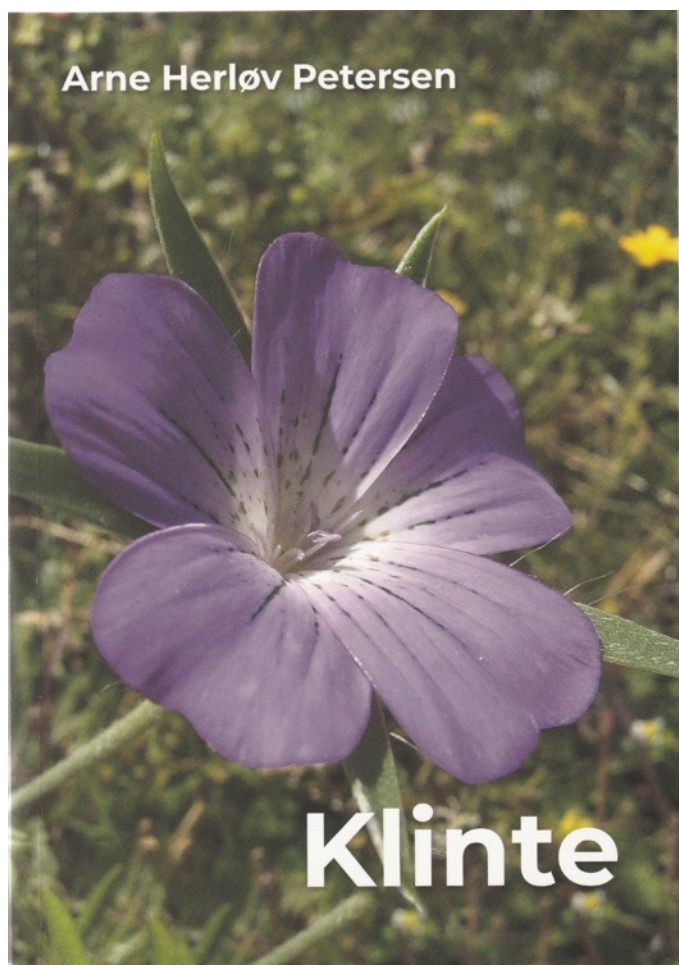
Lidt udenfor er stud. jur. Carl Madsen, der er socialdemokrat, men han mænger sig alligevel med kredsen omkring Broby-Johansen, for det er der, der sker noget. Fra Jylland kommer kæmpen Bertel Budtz-Müller, der skriver voldsomme dramaer og er anmelder ved Arbejderbladet. En anden jyde dukker op en gang imellem og skaber ravage, det er William Waagner, der påstår, at han er af taterslægt, hvad der burde undskyldte meget. Han skriver gode digte, men er en skidt fyr. Som det i den forbindelse siges i romanen, så er der også gode mennesker, der skriver dårlige digte, og det bør man tage i betragtning.

Nogle få kvinder er der dog i dette mandekor: Johannes Jørgensens datter Ingeborg Jerk, der skriver digte, der minder om en slags åndelig stramaj, og Lulu Ziegler, der flakser rundt som en sommerfugl og suger mænd til sig. Dertil kommer nogle af digternes arme koner.

Der bliver dannet foreninger og holdt digteraftener, tidskriftet og forlaget Klinte kommer til verden, tidskriftet dog kun for en kort tid, og Kommunistisk Studenterfraktion bliver oprettet af Broby-Johansen for senere at blive til noget andet og tredje. Landmandsbanken krakker. Kongen afskediger Zahle med efterfølgende påskekrise. Broby-Johansen får udgivet *Blod*, der fem dage efter beslaglægges som utugtig. I USA vælger man en præsident, der udmærker sig ved bundløs uvidenhed og som erstatter argumenter med enkle slagord, og i Europa dannes bevægelsen Clarté mod den voksende fascisme.

På første side står der, at bogen er en roman, og det er den da, men skildringen af den tids politiske og kulturelle rørelser er ikke digt, men fakta, og personerne er taget lige på kornet med hver deres karakteristiske træk. Altså historieskrivning på en måde, der gør den til ren lystlæsning.

Arne Herløv Petersen: *Klinte*. Det poetiske Bureaus Forlag. 272 sider. 200 kr.

Syndikalist-Løjtnanten

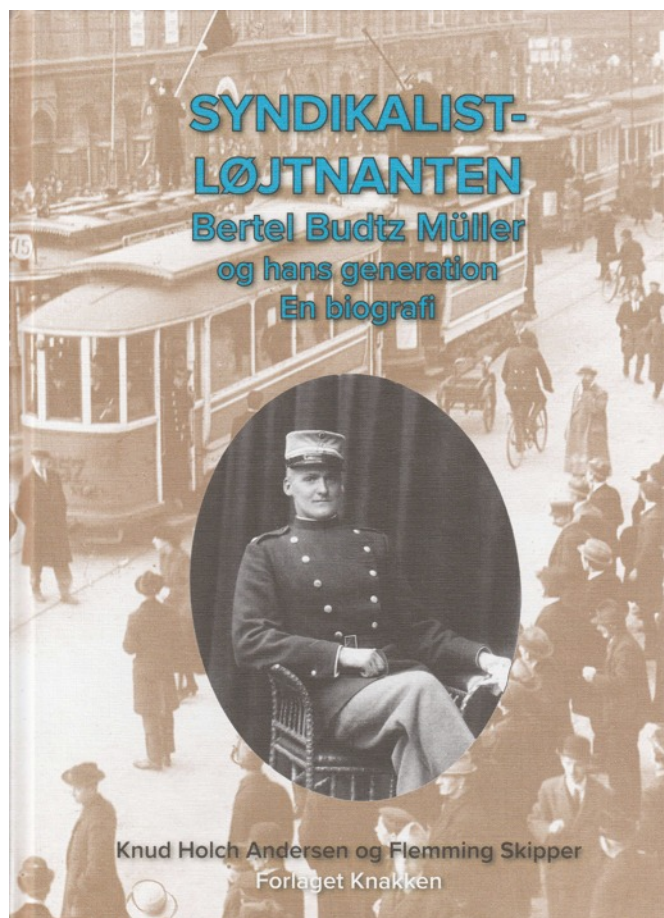
Af John Poulsen

I december 1918 kunne bladet *Solidaritet* meddele, at en sekondløjtnant fra hæren var blevet fyret på grund af sine revolutionære holdninger. Det drejede sig om forfatteren Bertel Budtz Müller (1890-1946), der havde skrevet en artikel i Socialistisk Arbejderpartis dagblad *Klassekampen* om slaget på Grøntorvet. Allerede i 1917 havde han dog givet udtryk for sine politiske holdninger i skuespillet »I Kains spor. En løjtnants betragtninger«. Det var aldrig hans natur at holde sine meninger for sig selv.

Budtz Müller kom fra et konservativt hjem i Thisted, og i overensstemmelse med familiens holdning valgte han en militær karriere, men under indtryk af den første verdenskrig blev han radikaliseret og blev i 1918 medlem af Socialistisk Arbejderparti. Da Venstresocialistisk Parti, det senere DKP, blev stiftet i november 1919, blev han medlem og var især aktiv på den kulturelle front, bl.a. skrev han boganmeldelser i partiets blad *Arbejdet*. I september 1920 var han med til at danne Litterær Arbejderklub, som var uafhængig, men stod partiet nært, og blev redaktør af dens blad *Baal*, som kun nåede at udkomme fire gange. I det næstsidste nummer, december 1921, havde han en positiv artikel om Georg Brandes i anledning af 50-året for dennes værk *Hovedstrømninger*, hvad der gav anledning til en større debat i partiet. Nogle mente, at den gamle, borgerlige kultur skulle skrotes helt til fordel for en ny proletarkultur, mens andre, som Budtz Müller, mente, at den skulle være fundamentet, man byggede videre på. Efter at have skrevet en række skuespil, bl.a. »Liden Engel«, som Arbejderklubben udgav i 1921, men som først blev opført efter hans død, gik han i gang med at skrive humoristiske historier om thyboernes liv, og da de i begyndelsen af 40'erne udkom i tre bind, skrev Otto Gelsted i forordet, at »disse thybofortællinger har en egenskab, der er sjældnere, end man skulle tro: De er virkelig, hvad man i almindelig sprogbrug forstår ved en »god historie« ».

I 1923 fik han kontakt med det socialdemokratiske Arbejdernes Teater, som opførte hans »Tribunespil«, og i 1925 blev han leder af teatret og sammen med sin kone, skuespillerinden Frida Budtz Müller, hovedkraften i ensemblet. Inden da havde han meldt sig ud af DKP og ind i Socialdemokratiet, hvad der var meget naturligt. Han var langt mere individualist og idealist end kommunist.

I 1929 holdt han pludselig op på Arbejdernes Teater, måske havde det været for anstrengende for ham, og familien flyttede til Hanstholm. Her fortsatte han med at skrive »Thybohistorier«, som blev trykt i forskellige dagblade, anmeldte bøger i *Socialdemokraten* og fik bragt en række hørespil i radioen. I

1935 vendte familien tilbage København, hvor Frida periodisk havde arbejdet på forskellige teatre for at supplere deres sparsomme indtægter.

Efterhånden gik det ned ad bakke med helbredet, og i 1946 døde han, kun 55 år gammel, og blev begravet på Hvidovre Kirkegård, hvor der i 1948 blev opsat en mindeplade på kirkegårdsmuren med et relief af ham og teksten »Den fattige har altid ret«.

Om dette sammensatte menneske med en umættelig livsappetit, der med Broby Johansens ord var en vulkan med thylandske muld under træskoene, har forlaget Knakken udgivet en bog, der både fortæller levende om Budtz Müller og om det kulturelle liv på venstrefløjen, som han var en meget aktiv deltager i.

Knud Holck Andersen og Flemming Skipper:
SYNDIKALIST-LØJTNANTEN. Bertel Budtz Müller og hans generation. Forlaget Knakken. 182 s. 225 kr. Bogen kan bestilles på: arkiv@thisted.dk

Ny udstilling på Arbejdermuseet:

Besættelsesårene i Anton Hansens streg

Af John Poulsen

I 1997 købte Arbejdermuseet ca. 6.000 af Anton Hansens tegninger, og efter fire års gennemgang og registrering vistes i 2001 en udstilling med ca. 200 tegninger sammen med oliemalerier, skitsebøger og tidsskrifter. Samtidig udgav museet kunsthistorikeren Hanne Abildgaards bog *Anton Hansen – Mellemkrigstidens store satiriker*, et imponerende værk på 480 sider med 200 illustrationer, der ikke alene er en biografi om tegneren, men også en levende skildring af de politiske og kulturelle bevægelser i hans tid. Desværre er bogen udsolgt, men den kan købes antikvarisk og lånes på biblioteket.

Nu er Anton Hansen igen aktuell på Arbejdermuseet med udstillingen »Stemninger fra besættelsen«, der afløser udstillingen af DKP-plakater på festsalens balkon og varer frem til 3. januar 2021.

Opvækst på Vesterbro

Anton Hansen (1891-1960) voksede op i beskedne kår hos plejeforældre på Vesterbro, og oplevelser og erfaringer fra disse år satte deres præg på hans videre udvikling. Tegnslæreren i skolen blev opmærksom på hans evner og gav ham ekstraundervisning, hvad der var den eneste tegneundervisning han fik, bortset fra teknisk skole mens han var i malerlære.

Efter læretiden fik han arbejde som teatermaler på forskellige københavnske teatre, og i forbindelse med dette arbejde mødte han den senere professor Aksel Jørgensen. Dette møde fik stor

betydning for ham, og han blev især påvirket af dennes »stærke tegninger af mennesker fra smågaderne, pigerne og alfonserne og forslidte koner.«

Samtidig med arbejdet som teatermaler debuterede han 19 år gammel som tegner på *Ekstrabladet* i oktober 1910, og en måned efter blev han medlem af sammenslutningen »De 13« og fik dermed sin udstillingsdebut.

Under indtryk af den første verdenskrig, og af hvorledes vores hjemlige gullaschbaroner tjente store penge på krigen, blev han efterhånden en skarp politisk satiriker, der rettede sin brod mod selve samfundssystemet og skildrede kapitalismen som ondets rod.

I Norge

I 1918 planlagde den kendte norske tegner Ragnvald Blix (1882-1958) at udgive et satirisk blad *Exlex*. Han overtalte Anton Hansen til at flytte til Oslo for at arbejde direkte på bladets redaktion, men efter kun to år måtte det lukke, og han stod uden arbejde. Heldigvis havde han fået kontakter i det Norske Arbejderparti, som på det tidspunkt var medlem af Kommunistisk Internationale, og fik arbejde på deres blad indtil 1924. Samtidig kunne man se hans tegninger i danske blade som *Arbejderbladet* og *Pressen*. Han har senere selv udtalt, at han først for alvor blev politisk bevidst og aktiv i Norge, og det var måske medvirkende til, at nogle af hans bedste tegninger netop er skabt i denne periode.

ANTON HANSEN - STEMNINGER FRA BESÆTTELSEN

Tilbage i København

I 1925, efter at han var vendt tilbage fra Norge noget desillusioneret over den politiske udvikling, meldte han sig ind i Socialdemokratiet og begyndte at tegne ved *Socialdemokraten*. I en periode tegnede han også til andre blade og tidsskrifter, bl.a. *Clarté*, som han var formand for et års tid.

Men lidt efter lidt ændrede han stil, ikke mindst efter at han i 1932 brød med venstrefløjen. Tonen blev en anden, og han appellerede nu mere til medlidenhed end til harme over samfundets uretfærdigheder, og tegningerne blev mere konstruerede og uinspirerede, en udvikling han selv erkendte senere.

Besættelsestiden

Besættelsestiden var en økonomisk hård periode, fordi han blev fyret på *Socialdemokraten* den 10. april 1940. Han drev fortsat en virksomhed som malermester og fik nogle opgaver med at illustrere bøger og noveller til *Hjemmets Søndag* (Socialdemokraten). Dertil kom at han bidrog med tegninger til illegale blade, og det var udgangspunktet for, at han i 1945 fik ansættelse på *Information* og ikke *Socialdemokraten*. Dette arbejde betød en opblomstring, og i de ca. fem år han var der kom der mange fine tegninger fra hans hånd.

Under besættelsen lavede han skitser af det han så på sin færd i København, som en slags dagbogsoptegnelser om livet i en forandret verden. De lå i skuffen indtil han efter krigen kunne realisere projektet »Husker De ?« der består af 56 tegninger der blev bragt i *Information* fra den 30. maj til 31. august 1945.

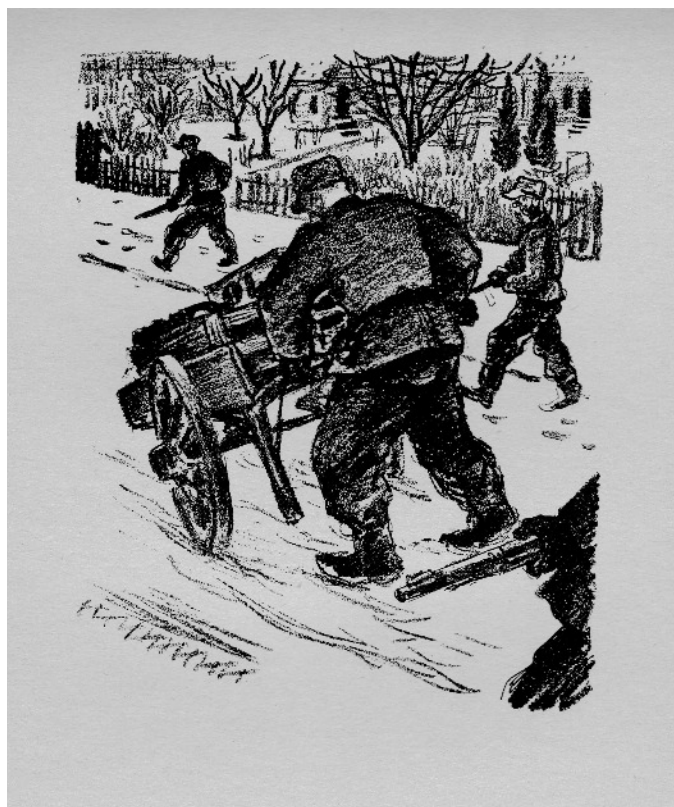
Det er 51 af disse tegninger man kan se på udstillingen. Øjebliksbilleder, hvoraf nogle kan dateres som f.eks. bombningen af Sukkerhuset i januar 1943, mens de fleste er skildringer af besættelsens indflydelse på hverdagslivet: varemanglen med køer ved forretninger, mørket om aftenen, stikkere med lange øren i sporvognen, selvfede værnemagere, små tyske soldaterdreng i for stort tøj, ophold i beskyttelsesrum og den ensomme husvagt på loftet. Der var ikke meget at le ad, men humoren er alligevel med, som i teksten til tegningen af nogle tyske soldater, der transporterer en kasse øl på en trillebør: »De krigsvigtige bevæbnede transporter«. Der er ikke så mange tilbage der

husker den tid, men så meget desto mere er denne udstilling til gavn for vores fælles hukommelse.

Erindringsbøger

Midt i en både psykisk og økonomisk nedgang gik Anton Hansen, opmuntret af venner, i gang med at skrive sine erindringer. Der udkom to gennemillustrerede bind *Drengen drømte* (1951) og *Ung kunstner* (1954), mens tredje bind aldrig blev færdiggjort. De kan ligesom Hanne Abildgaards bog anbefales, hvis man vil vide mere om Anton Hansen, der regnes for en af vore bedste bladtegnere.

Arbejdersmuseet: Stemninger fra besættelsen. Sluttes 3. januar 2021.

De krigsvigtige bevæbnede transporter

Sagen om »DE 5« cubanere er blevet til en god film.

Det gode ved filmen er, at den kan nå titusinder, måske millioner af tilskuere, der ikke véd noget om USA's terror mod Cuba, med sit budskab. Og så er det god underholdning; en politisk thriller og en agentfilm, som i nogle scener dufter lidt af agent 007 – lidt for meget måske.

Filmanmeldelse af Sven-Erik Simonsen

Dramaet om de fem cubanere, der infiltrerede eksilcubanske terrorgrupper i Miami for at advare hjemlandet om forestående angreb, er nu lavet som en spændende og bevægende biograf-film.

Danskere kan foreløbig kun se den på Netflix, mens filmen i andre lande lanceres i biografer. Men den ligger klar med danske undertekster på Netflix, og det kan stærkt anbefales at se den og få andre til at se den. Filmens titel er: *Wasp Network*.

Filmen er en sjældent vellykket, sandfærdig politisk thriller, hvor Cuba og revolutionære cubanere spiller hovedrollen og får mulighed for det på en positiv måde. Det er en nærmest klassisk agentfilm, hvor smarte agenter og smukke kvinder er med til at levere god underholdning uden at det stjæler billedet fra den vigtige politiske historie.

Nogle kender historien om »De 5« cubanere. Men for dem, som ikke har historien klart for sig, kommer her lige et kort resumé:

I starten af 1990'erne øger de eksilcubanske terrorgrupper i Miami deres aktiviteter mod Cuba i forventning om at Cubas revolution står for fald. I den situation sender Cubas sikkerhedsstjeneste agenter undercover til Miami for at infiltrere grupperne. De iscenesættes som politiske flygtninge fra Cuba. »De 5«: René González, Gerardo Hernández, Antonio Guerrero, Ramón Labanino og Fernando González var blandt de udsendte.

Agenterne arbejdede og medvirkede til at afværge og imødegå mange mord og attentatforsøg frem til 1998. Men USA's forbundspoliti kom på sporet af dem. Den 12. september 1998 blev de alle arresteret. I en efterfølgende farceagtig retssag blev de idømt helt ekstreme fængselsstraffe på mellem 15 år og to gange livstid.

Den historie – altså om terroren mod Cuba, om de cubanske agenter's fredelige indsats imod terrorismen og den farceagtige retssag – blev aldrig fortalt i USA medier. Den blev heller aldrig fortalt af de store medier i Europa eller i Danmark. ALDRIG! Hvis du kender historien er det fordi du har læst det i *Cubabladet* eller i *Arbejderen* eller i enkelte af venstrefløjens og den kommunistiske bevægelses medier. De borgerlige medier var TAVSE hele vejen igennem.

Så der er grund til i dag at glæde sig over, at historien nu fortælles i en spillefilm, der har potentiale til at nå titusinder af mennesker i Danmark og mange, mange flere i hele verden.

Der er store skuespillere på plakaten. Mest strålende er Penelope Cruz, der spiller Olga Salanueva, som er gift med René González. René González – spillet af Edgar Ramirez – er i filmen den af de fem, som vi følger mest.

Vi følger også cubaneren Gerardo Hernández – spillet af Gael Garcia Bernal – som er leder af de fem cubanske »agenter« i Miami. De tre sidste af »De 5« ser vi ikke eller kun meget lidt til.

Det forlyder, at filmen er klippet om et par gange og skåret ned i længde for at gøre den lettere at overskue og forstå, og det er muligvis årsagen til, at kun to af »de fem« toner solidt frem på lærredet. Det er man ked af, hvis man kender de fems skæbne og har sympati for dem. Men det er strengt taget lige meget.

Det gode ved denne film er nemlig ikke at cubavenner, der kender denne historie, får »masseret det sentimentale sind« ved et gensyn med disse uomgængelige helte, der uselvsk kæmpede fredeligt for en retfærdig sag. Det gode ved filmen er, at den kan nå tusinder, måske millioner af tilskuere, der ikke véd noget om denne sag, med sit budskab.

René González har i et interview udtalt: »Filmen er, som mange påpeger, ikke den præcise historie om »De 5«. Det er en

del af historien om »De 5«, og filmen kommer også bagom og fortæller om konfrontationen mellem Cuba og USA. Jeg synes det er vigtigt, at (...) der nu er lavet en film om denne sag, som mens den udfoldede sig var bortcensureret fra verdens medier. Det er det, der gør filmen værdifuld.»

Gerardo Hernández deltog i samme interview og sagde blandt andet: »Det jeg kan lide ved filmen er modet til at tage spørgsmålet om terrorisme op i en Hollywood-film. Vi ved, at personer i Miami har truet med at nedbrænde de biografer, som viser den. Jeg synes det er modigt at producere en film, som uden af være pro-Cuba udbreder sandheden – og sandheden er i vores favør, fordi vi har været ofre i mere end 50 år.«

Når nu filmen for overskuelighedens skyld er klippet sådan, at vi ikke skal følge alle »de 5«, men kun to af dem, så er det lidt irriterende, at filmen bruger ret meget tid på den lidt perifere cubanske agent Juan Pablo Roque – spillet af Wagner Moura – og hans stormende og romantiske forhold til den billedskønne Ana Margarita Martínez – spillet af Ana de Armas. Her er vi helt ovre i Agent 007- scener. De scener er lidt spild af tid, men på den anden side, så er de med at gøre filmen attraktiv for den

almindelige seer og biografgænger, som både bliver underholdt og bliver klogere! Det er godt »undercover« filmarbejde.

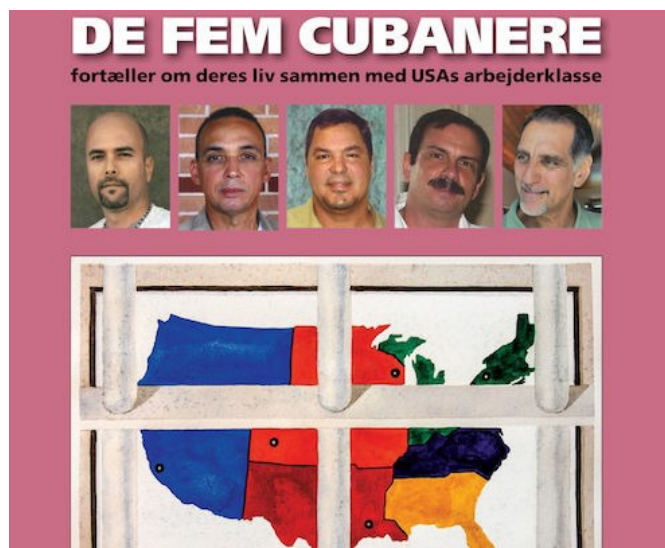
Filmene bygger på en bog af den brasilianske forfatter og journalist Fernando Morais. Bogens titel er *The Last Soldiers of the Cold War – The Story of the Cuban Five* (Den kolde krigs sidste soldater – Historien om De 5 cubanere).

Filmene blev først vist på filmfestivalen i Venedig i september 2019. 31. januar fik den premiere i franske biografer og fra 19. juni har den været tilgængelig på Netflix.

Den varer 123 minutter.

Dansk-Cubansk Forening har udsendt dokumentarfilm, hefter og bøger om »De 5«, som der er god grund til at læse eller genlæse, se eller gense efter at have set filmene *WASP Network* på Netflix.

Læs bogen *DE FEM CUBANERE* fortæller om deres liv sammen med USAs arbejderklasse. Se dvd'en »Mission mod Terror«. Bog + dvd kan bestilles med en mail til post@cuba-venner.dk for 175 kr.

GrineBIDdet

Beskyttelse

Vi lever i en tid, hvor der bliver vendt op og ned på mange ting, og hvor logikken ikke altid er logisk.

Det er ikke mange dage siden, man skulle give hånd for at vise dansk samfundssind. Så fik vi coronavirussen og påbud om at hold afstand og undgå berøring. Så lavede man love om, at vi ikke måtte dække ansigtet til – det såkaldte maskeforbud. Nu er der forslag om at vi alle skal gå med maske i form af mundbind. Burka og niqab er også forbudt på trods af, at en burka eller niqab ville være den bedste beskyttelse mod en aggressiv virus.

Kommunister og Kultur

Kommunistisk Parti Vestsjælland og DKP Sjælland/Fyn afholder et politisk arrangement med spisning, hygge, musik, sang og indsamling til netmediet arbejderen.dk og DKP's kvartalsblad SKUB.

Vi mødes lørdag den 5. september kl. 16 hos Jørgen Albrechtsen, Ordrupvej 33, 4540 Fårevejle.

Underholdning:

Cuba nu:

Oplæg ved Jørgen Albrechtsen, som gennem flere år har boet en del af året i Cuba.

Karen Marie Stokbro og Sergio Marini - begge kendt fra Balladeorkestret synger og spiller egne sange.

Nils Makela Pedersen tager harmonikaen med.

Mad og drikkevarer:

Deltagelse, mad og kaffe koster 150 kr. + en lille pakke til lotteriet.

Drikkevarer kan købes til rimelige støttepriser.

Vi hjælper med transport til og fra Fårevejle Station.

Støttebeløb:

Støttebeløb modtages på

reg.nr. 5356 kontonummer 0332952.

eller via mobilepay til Anker Schjerning på

tlf.: 21 27 58 02.

Alle mærket **Odsherred**.

Gældende Coronaregler vil blive overholdt.

Tilmelding senest den 1. september til

Jørgen Albrechtsen	23 23 55 21	jorgen.cuba@hotmail.com
Anker Schjerning	21 27 58 02	anker.schjerning@gmail.com
Nynne Pagels	26 42 88 88	nynpa@hotmail.com